

TELEKOMUNIKAČNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ODBOR EKONOMICKEJ REGULÁCIE
Továrenská 7, P.O.BOX 40, 828 55 Bratislava 24

ROZHODNUTIE

Číslo: 25/14/2011

Bratislava 14. januára 2011

Účastník konania:

Orange Slovensko, a.s.
Prievozská 6/A
821 09 Bratislava

Telekomunikačný úrad Slovenskej republiky, odbor ekonomickej regulácie (ďalej len „úrad“), ako orgán štátnej správy príslušný na konanie podľa § 6 ods. 1 písm. b) a ods. 6 písm. a) zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o elektronických komunikáciách“) a podľa § 5 a § 6 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“), rozhodol v konaní so spoločnosťou Orange Slovensko, a.s., so sídlom Prievozská 6/A, Bratislava, IČO 35 697 270 vo veci určenia významného podniku podľa § 17 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách a uloženia povinností podľa § 18 až 22 zákona o elektronických komunikáciách na veľkoobchodnom trhu služby ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom umiestnení, ktorá spočíva v prenose volania smerovaného ku koncovému užívateľovi verejnej telefónnej služby na pevnom mieste pripojenia z bodu prepojenia medzi dvoma pevnými sieťami alebo medzi mobilnou sieťou a pevnou sieťou do koncového bodu v pevnej verejnej telefónnej sieti určeného špecifickou sieťovou adresou (ďalej len „veľkoobchodný trh č. 2“) takto:

- 1) spoločnosť Orange Slovensko, a.s. so sídlom Prievozská 6/A, 821 09 Bratislava (ďalej len „spoločnosť Orange Slovensko, a.s.“) má podľa § 16 ods. 3 zákona o elektronických komunikáciách na veľkoobchodnom trhu č. 2 také postavenie, že nie je vystavená efektívnej súťaži a ekonomický vplyv jej v podstatnom rozsahu dovoľuje správať sa nezávisle od konkurentov a užívateľov, teda spoločnosť Orange Slovensko, a.s. je významným podnikom na veľkoobchodnom trhu č. 2.
- 2) ukladá spoločnosti Orange Slovensko, a.s. ako významnému podniku na veľkoobchodnom trhu č. 2:
 - a) povinnosť transparentnosti prístupu podľa § 18 zákona o elektronických komunikáciách. Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. je povinná pri poskytovaní

služby ukončovania volania na pevnom mieste pripojenia vo svojej optickej a mobilnej telefónnej sieti:

- I. zverejniť najneskôr do 60 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia na svojej verejne dostupnej internetovej stránke referenčnú ponuku na prepojenie, ktorá bude obsahovať všetky špecifické informácie, najmä účtovné informácie, technické špecifikácie, vlastnosti siete, zmluvné podmienky dodávania a používania služby ukončovania volania, vrátane cien. Ak významný podnik bude účtovať cenu za ukončenie volania vo výške maximálnej ceny uloženej cenovým rozhodnutím, môže takúto cenu zverejniť v referenčnej ponuke odkazom na platné cenové rozhodnutie,
 - II. zverejniť akýkoľvek návrh na zmenu referenčnej ponuky na prepojenie, ktorý bude mať vplyv na podniky definované v § 4 ods. 8 zákona o elektronických komunikáciách najneskôr 45 dní pred zamýšľanou zmenou na svojej verejne dostupnej internetovej stránke a predložiť ju úradu. Ak zmena referenčnej ponuky vyplýva z cenového rozhodnutia úradu, je významný podnik povinný zverejniť zmenenú referenčnú ponuku najneskôr v deň účinnosti predmetného rozhodnutia.
- b) povinnosť nediskriminácie prístupu podľa § 19 ods. 1 a ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách. Na základe povinnosti nediskriminácie je spoločnosť Orange Slovensko, a.s. povinná uplatňovať pri poskytovaní služby ukončovania volania na pevnom mieste pripojenia vo svojej optickej a mobilnej telefónnej sieti voči iným podnikom porovnateľné podmienky za porovnateľných okolností a poskytovať informácie a služby iným podnikom za rovnakých podmienok a s rovnakou kvalitou, ako keby ich využívala pre vlastnú potrebu, alebo ich poskytovala podniku v postavení ovládanej osoby alebo podniku, v ktorom má právo spolurozhodovať.
- c) povinnosť včas a za primeraných a objektívnych podmienok splniť odôvodnenú a opodstatnenú žiadosť o používanie určitých prvkov siete a pridružených prostriedkov a o prepojenie sietí podľa § 21 zákona o elektronických komunikáciách. Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. je povinná:
- I. viesť rokovania v dobrej viere s inými podnikmi žiadajúcimi o prepojenie svojej siete s pevnou a mobilnou telefónnou sieťou spoločnosti Orange Slovensko, a.s. za účelom ukončovania volania na pevnom mieste pripojenia,
 - II. umožniť spoločné používanie infraštruktúry vrátane stavieb, priestorov a častí vedení,
 - III. pripojiť siete alebo sieťové prostriedky.

- d) reguláciu cien za ukončenie volania na pevnom mieste pripojenia v optickej a mobilnej telefónnej sieti spoločnosti Orange Slovensko, a.s. podľa § 22 zákona o elektronických komunikáciách. Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. je povinná stanoviť cenu za poskytovanie služby ukončovania volania na pevnom mieste pripojenia tak, aby táto cena neprekročila cenu za ukončovanie volania, ktorá bude cenovým rozhodnutím úradu určená v súlade s rozhodnutím úradu, ktorým sa určuje metóda kalkulácie cien za službu ukončovania volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom mieste pripojenia v sieti významného podniku.**

Odôvodnenie:

Na základe prvého kola analýzy predmetného trhu úrad dospel k záveru, že jediným podnikom pôsobiacim na veľkoobchodnom trhu č. 2 bola spoločnosť Slovak Telekom, a.s., ktorá vlastnila a prevádzkovala historicky vybudovanú pevnú verejnú telefónnu sieť. Do ukončenia analýzy v prvom kole nedošlo k prepojeniu sietí medzi spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. a iným podnikom, preto úrad konštatoval, že okrem spoločnosti Slovak Telekom, a.s. žiadny iný podnik disponujúci oprávnením na poskytovanie služieb v pevnej verejnej telefónnej sieti na relevantnom veľkoobchodnom trhu nepôsobil. Niektoré podniky mali vybudovanú vlastnú verejnú telefónnu sieť, ale nemohli plnohodnotne poskytovať verejnú telefónnu službu koncovým užívateľom, pretože nemali uzatvorenú zmluvu o prepojení s jediným poskytovateľom pevnej verejnej telefónnej siete, spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. (len s dvomi mobilnými podnikmi, ktoré v tom čase pôsobili na trhu verejných mobilných sietí). V rámci prvého kola analýzy úrad zistil, že žiaden podnik, okrem spoločnosti Slovak Telekom, a.s., ani nepridelil čísla svojim užívateľom a ani neposkytoval v sledovanom období službu ukončovania volaní v pevnej sieti. Na základe záverov prvého kola analýzy bola spoločnosť Slovak Telekom, a.s. určená podľa § 16 ods. 3 zákona o elektronických komunikáciách rozhodnutiami č. 181/14/2005 zo dňa 24.02.2005 a č. 62/01/2005 zo dňa 14.06.2005 za významný podnik na veľkoobchodnom trhu ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom umiestnení a zároveň jej boli podľa § 18 až § 21 zákona o elektronických komunikáciách uložené povinnosti transparentnosti a nediskriminácie, povinnosť viesť oddelenú evidenciu a povinnosť včas a za primeraných a objektívnych podmienok splniť odôvodnenú a opodstatnenú žiadosť o používanie určitých prvkov siete a pridružených prostriedkov a o prepojenie sietí. Dodatočne rozhodnutím č. 608/14/2005 z 09.08.2005 a po odvolaní druhostupňovým rozhodnutím č. 113/01/2005 z 20.12.2005 bola spoločnosti Slovak Telekom, a.s. uložená povinnosť nákladovej orientácie a cenovej regulácie podľa § 22 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách.

V druhej polovici roku 2008 úrad písomne oznámil spoločnosti Orange Slovensko, a.s., ako aj ostatným podnikom poskytujúcim služby vo verejnej telefónnej sieti, že začína analyzovať veľkoobchodný trh č. 2.

Úrad určil zoznam relevantných trhov v Slovenskej republike rozhodnutím zo dňa 28. januára 2004 v znení neskorších rozhodnutí. Veľkoobchodný relevantný trh č. 2 je definovaný ako trh služby ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom umiestnení, ktorá spočíva v prenose volania smerovaného ku koncovému užívateľovi verejnej telefónnej služby na pevnom mieste pripojenia z bodu pripojenia medzi dvoma pevnými

sieťami, alebo medzi mobilnou sieťou a pevnou sieťou do koncového bodu pevnej verejnej telefónnej siete určeného špecifickou sieťovou adresou. Služba ukončovania volania poskytovaná na veľkoobchodnej úrovni zahŕňa všetky ukončované volania na čísla v jednotlivých verejných telefónnych sieťach s vylúčením medzinárodnej a tranzitnej prevádzky a dátových služieb.

V zozname relevantných trhov v Slovenskej republike je trh z geografického hľadiska definovaný ako celé územie Slovenskej republiky, pre účely tejto analýzy je totožný s geografickým rozsahom siete jednotlivého podniku poskytujúceho službu ukončovania volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení na území Slovenskej republiky.

Úrad vykonal podrobnú analýzu vecného vymedzenia trhu z hľadiska zastupiteľnosti na strane dopytu i ponuky s cieľom, aby trhová definícia služieb zahŕňala služby, ktoré sú na danom trhu zastupiteľné hlavne z hľadiska technických charakteristík, ceny a účelu použitia. Úrad zohľadnil aj požiadavku prístupu zameraného do budúcnosti (forward looking approach), pričom vychádzal zo súčasných a očakávaných trendov vývoja trhu v strednodobom časovom horizonte.

Pri vecnom vymedzení trhu sa úrad podrobne zaoberal na jednej strane

I./ zastupiteľnosťou služieb ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom umiestnení a na druhej strane

II./ zastupiteľnosťou služieb ukončovania volania v pevnom umiestnení na strane dopytu a ponuky.

I./ vzájomná zastupiteľnosť služieb ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom umiestnení

Podľa definície veľkoobchodného trhu č. 2 je relevantný trh v reálnej projekcii (to znamená pri reálnom poskytovaní služby) viazaný na existenciu konkrétnej verejnej telefónnej siete (služba spočíva v prenose volania smerovaného ku koncovému užívateľovi verejnej telefónnej služby na pevnom mieste pripojenia z bodu prepojenia medzi dvoma pevnými sieťami alebo medzi mobilnou a pevnou sieťou do koncového bodu pevnej verejnej telefónnej siete určeného špecifickou sieťovou adresou). Potom plnenie na agregovanom trhu všetkých sietí nemožno považovať za homogénny produkt, keďže je vzájomne nezastupiteľné. Vzájomná zastupiteľnosť produktov (a v tomto prípade služieb) je základnou podmienkou tovarového relevantného trhu. Podľa všeobecnej definície zákona č. 136/2001 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona SNR č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane hospodárskej súťaže“) je „relevantný trh priestorový a časový súbeh ponuky a dopytu takých tovarov, ktoré sú na uspokojenie určitých potrieb z hľadiska užívateľa zhodné alebo vzájomne zastupiteľné“. Ukončovanie volania v jednej sieti nie je zastupiteľné s ukončovaním volania v inej sieti. Ide o rozdielne služby, pretože napr. dve alebo tri služby spolu nesúťažia na jednom reálnom trhu. Vzhľadom na fakt, že plnenia spočívajúce v ukončovaní volaní v jednotlivých sieťach nie sú vzájomne zastupiteľné, je potrebné v reálnej projekcii veľkoobchodného trhu č. 2 na území Slovenskej republiky v súčasnosti vidieť desať samostatných trhov, resp. samostatných podtrhov. Ide tu o vzťah legálnej definície a skutočnosti, na ktorú možno túto definíciu aplikovať. Definícia veľkoobchodného trhu č. 2 obsahuje pojmové

znaky relevantného trhu vo všeobecnej (abstraktnej) rovine a ak nejaká skutočnosť (napr. trh ukončovania volania v sieti spoločnosti jedného alternatívneho operátora) napĺňa tieto pojmové znaky (služba spočíva v prenose volania smerovaného ku koncovému užívateľovi verejnej telefónnej služby na pevnom mieste pripojenia z bodu prepojenia medzi dvoma pevnými sieťami alebo medzi mobilnou a pevnou sieťou do koncového bodu pevnej verejnej telefónnej siete určeného špecifickou sieťovou adresou), môžeme takúto skutočnosť označiť za relevantný trh podľa danej definície.

V praxi sa tak môže vyskytnúť aj viacero skutočností, ktoré napĺňajú pojmové znaky definície, a preto môže nastať situácia, že existuje viacero relevantných trhov, resp. podtrhov (trh ukončovania volania v sieti spoločnosti AB, trh ukončovania volania v sieti spoločnosti XY) napriek tomu, že existuje len jediná legálna definícia veľkoobchodného trhu č. 2.

Pri veľkoobchodnej službe ukončovania volania v sieti je dovolateľnosť konkrétneho koncového bodu konkrétnej siete obsahom samotného poskytnutia tejto služby, pretože dovolateľnosť, napríklad na bytového zákazníka pripojeného v jednej sieti, nemožno nahradiť dovolateľnosťou na iného bytového zákazníka pripojeného v inej sieti. Ukončovanie volania do siete s koncovým bodom koncového účastníka je nezastupiteľné.

Pri poskytovaní predmetnej služby je vždy príslušné volanie ukončované v konkrétnom koncovom bode určenom špecifickou sieťovou adresou v konkrétnej verejnej telefónnej sieti a nie je ho možné z pohľadu zastupiteľnosti ukončiť v inom koncovom bode siete, v inej sieti, na inej špecifickej sieťovej adrese. Vzhľadom k tomu, že pre každého z poskytovateľov verejnej telefónnej služby je nevyhnutné zabezpečiť dovolateľnosť svojich koncových účastníkov, neexistuje ani zastupiteľnosť medzi ukončovaním volaní v sieťach rôznych podnikov. Službu ukončovania volania v jednotlivej verejnej telefónnej sieti v pevnom mieste môže poskytovať výhradne ten podnik, v sieti ktorého je pripojený volaný účastník. Každý podnik, ktorý je prevádzkovateľom verejnej telefónnej siete v pevnom umiestnení, má pripojených vlastných koncových účastníkov, ktorí sú identifikovaní geografickými číslami a pre zabezpečenie dovolateľnosti na čísla vlastných účastníkov siete poskytuje iným podnikom ukončovanie hlasového volania vo svojej vlastnej sieti. V každom z týchto reálnych trhov má každý podnik monopolné postavenie a teda významný vplyv, rozdielna je však veľkosť jednotlivých reálnych relevantných trhov, ktorá je v potenciálnej rovine daná počtom koncových užívateľov podniku a vo faktickej rovine počtom ukončených minút v danej sieti. Opäť je potrebné vychádzať z definície trhu. Pri ukončovaní volania ide o službu, ktorá má byť smerovaná do koncového bodu určeného špecifickou sieťovou adresou vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení. Podľa zákona o elektronických komunikáciách koncový bod siete je fyzickým bodom, v ktorom sa účastníkovi poskytuje pripojenie k verejnej telefónnej sieti a v prípade sietí zahŕňajúcich spájanie alebo smerovanie je tento bod určený špecifickou sieťovou adresou, ktorá sa môže vzťahovať na telefónne číslo účastníka a jeho technické špecifikácie. Koncový bod je teda podľa uvedeného nevyhnutne spojený s prítomnosťou účastníka. Existencia koncového bodu siete (ktorý je v praxi reprezentovaný koncovým účastníkom) je teda nevyhnutnou podmienkou realizácie služby ukončovania volania a predstavuje tak podklad pre samotné plnenie. V tejto rovine môžeme hovoriť o potenciálnej veľkosti trhu, nakoľko počet koncových bodov (účastníkov) vytvára potenciálne väčší priestor pre ukončovanie volania v danej sieti. Veľkosť relevantného trhu vo faktickej rovine možno vyjadriť súhrnom plnení spočívajúcich v ukončovaní volania podľa definície veľkoobchodného trhu č. 2.

II./ *zastupiteľnosť služieb ukončovania volania v pevnom umiestnení na strane dopytu a ponuky*

Úrad zisťoval aj zastupiteľnosť verejnej telefónnej služby prostredníctvom pevnej verejnej telefónnej siete v pevnom umiestnení na základe dopytovej a ponukovej substitúcie.

Všeobecne dopyt predstavuje množstvo tovarov, výrobkov resp. služieb, ktoré sú spotrebiteľia ochotní a schopní zakúpiť pri všetkých možných existujúcich cenách počas určitého obdobia. Dopyt najviac ovplyvňuje cena služby, cena existujúcich substitútov, kúpyschopnosť obyvateľov, počet domácností, preferencie spotrebiteľov a ostatné faktory, ako spotrebiteľské zvyklosti, tradície. V každom čase však platí zákon dopytu, podľa ktorého všeobecne pri raste ceny požadované množstvo výrobkov resp. služieb klesá a naopak, pri poklese ceny požadované množstvo výrobkov resp. služieb rastie.

Všeobecne ponuka predstavuje množstvo tovarov, výrobkov resp. služieb, ktoré sú podniky ochotné vyrábať a predávať pri všetkých možných cenách počas určitého obdobia. Ponuku najviac ovplyvňujú cena služby, cena výrobných faktorov, rozdiel medzi výnosmi a nákladmi, ceny alternatívnych výrobkov resp. služieb, organizácia trhu, zmeny podmienok pri výrobe výrobku resp. pri zmene poskytovania služby. V každom čase však platí zákon ponuky, podľa ktorého pri raste ceny požadované množstvo výrobkov resp. služieb stúpa a naopak, pokles ceny vyvolá pokles ponuky.

Pri hľadaní zastupiteľnosti služieb sú podstatné reakcie koncových spotrebiteľov, ale zohľadňujú sa aj niektoré charakteristiky na strane ponuky, napr. do akej miery je možné očakávať, že poskytovatelia služieb zareagujú na možné zvýšenie cien a sú schopní urobiť potrebné modifikácie a prejsť na poskytovanie iného produktu, resp. zmeniť ponuku svojich služieb. Ponuková zastupiteľnosť je schopnosť zo strany poskytovateľov služieb zmeniť ponuku svojich služieb. Využíva sa podobný princíp ako pri dopytovej zastupiteľnosti. Analyzuje sa, či poskytovatelia služieb môžu preorientovať svoju ponuku na dotknuté služby a predávať ich v krátkom časovom horizonte bez toho, aby došlo k navýšeniu nákladov alebo podstatnému zvýšeniu rizika, ako reakcia na nízke, alebo permanentné zmeny cien. Ak sú splnené tieto podmienky, potom dodatočná kapacita má ten efekt, že vytvára tlak na konkurenčné správanie sledovaného poskytovateľa služieb. Elasticita ponuky vyjadruje vzťah medzi zmenou ceny a ňou vyvolanou zmenou objemu ponuky a vyjadruje reakciu predávajúcich (poskytovateľov služieb) na zmeny cien.

Pri posudzovaní zastupiteľnosti služieb ukončovania volania na strane ponuky úrad skúmal, prostredníctvom akých sietí sa realizuje ukončovanie volania na pevnom mieste, konkrétne, aké má koncový užívateľ možnosti pri uskutočnení hovoru s iným koncovým užívateľom v požadovanej technickej kvalite a za cenovo prijateľných podmienok.

Podľa princípu technologickej neutrality je možné pre poskytovanie verejnej telefónnej služby využívať okrem klasickej telefónnej siete tvorenej metalickými účastníckymi vedeniami aj optickú sieť, televízne káblové rozvody i bezdrôtové siete, napr. FWA a WiFi.

Služba ukončovania volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom mieste môže byť poskytovaná prostredníctvom pevných sietí – klasické PSTN siete a prostredníctvom dátových sietí – VoIP, ale len vtedy, ak je obojsmerný prenos hlasu zabezpečený v reálnom čase, je

zabezpečený bezplatný a nepretržitý prístup k tiesňovým volaniam, nie je obmedzený výber spojenia z jedného prepojovacieho bodu v sieti k iným prepojovacím bodom v domácej alebo zahraničnej elektronickej sieti pomocou koncového zariadenia a sú dodržané všetky ustanovenia zákona o elektronických komunikáciách pre poskytovanie verejnej telefónnej služby, čiže takéto volanie má charakter verejnej telefónnej služby.

Podnikmi poskytujúcimi službu ukončovania volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení môžu byť podniky, ktoré poskytujú také hlasové služby v pevnom umiestnení, ktoré spĺňajú charakteristiky verejnej telefónnej služby, čiže v prípade poskytovania hlasových služieb prostredníctvom IP protokolu na geografických číslach (pri štandarde verejnej telefónnej služby) poskytovateľ kontroluje kvalitu služieb (QoS) poskytovaných cez IP sieť a umožňuje miestne, medzimestské a medzinárodné volania do pevných i mobilných sietí, teda poskytuje prístup do PSTN siete, čiže služba VoIP je manažovateľná s riadenou kvalitou a musí zabezpečiť podľa § 48 zákona o elektronických komunikáciách každému koncovému účastníkovi, ktorý o to požiada, ponechať si svoje telefónne číslo nezávisle od podniku poskytujúceho službu. V nadväznosti na uvedené úrad konštatuje, že služby ako napr. Skype, SIP, ICQ, MSN, Yahoo a pod. neboli predmetom analýzy.

Služba ukončovania volania v pevnom mieste pripojenia môže byť poskytovaná aj prostredníctvom verejných mobilných sietí, ale len v takom prípade, ak je koncovému užívateľovi poskytovateľom služby technickým alebo technologickým riešením koncového bodu alebo prístupovej siete zrušená alebo obmedzená mobilita služieb, čiže sa nejedná o verejnú mobilnú telefónnu službu.

Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. poskytuje bytovým a nebytovým zákazníkom verejnú telefónnu službu na pevnom mieste pripojenia na geografických číslach určených pre služby v pevnom umiestnení za rovnakých podmienok aj prostredníctvom verejnej mobilnej telefónnej siete (Domáca linka a Firemná linka) aj prostredníctvom optickej siete FTTH (FiberTel), pričom možnosť poskytnúť službu na konkrétnom mieste pripojenia je závislá od pokrytia územia sieťami FTTH a GSM/UMTS. Pre koncových účastníkov ponúka (pri využití služby prenositeľnosti čísla) výhody, na ktoré sú užívatelia pevných liniek zvyknutí.

Úrad zisťoval, či pri poskytovaní týchto služieb je koncovému užívateľovi zrušená alebo obmedzená mobilita služieb. Úrad skúmal, či možno služby Domáca linka a Firemná linka poskytované prostredníctvom GSM/UMTS siete považovať za verejnú telefónnu službu v pevnom mieste pripojenia.

O službách Domáca linka a Firemná linka úrad zistil nasledovné skutočnosti:

- technologicky ide o fakturované služby s aktívnou SIM kartou;
- tieto služby sú poskytované na základe Všeobecných podmienok spoločnosti Orange Slovensko, a.s. na poskytovanie verejných elektronických komunikačných služieb cez pevné pripojenie;
- služby Domáca linka a Firemná linka sú zmluvne viazané na konkrétne miesto pripojenia, ktoré musí užívateľ oznámiť spoločnosti Orange Slovensko, a.s. pri uzavretí zmluvy o pripojení;
- pri službách je rešpektovaný Číslovací plán a užívateľom sú pridelované účastnícke čísla len z tej primárnej oblasti, v ktorej sa zaviazali službu využívať;

- pri službách je poskytovaná obojsmerná prenositeľnosť geografického čísla;
- je zabezpečená lokalizácia účastníka pri volaní na číslo tiesňového volania 112;
- je znemožnený prístup k roamingu a účastník sa mimo definovanú oblasť (vytvorenú s využitím parametra GSM a UMTS siete LAC (Location Area Code) neprihlási do siete (s výnimkou tiesňového volania 112);
- za ukončovanie volania na číslo zákazníka využívajúceho takúto službu si spoločnosť Orange Slovensko, a.s. účtuje fixný terminačný poplatok.

Úrad ďalej zistil, že v súlade so Všeobecnými zmluvnými podmienkami sú služby Domácia linka a Firemná linka poskytované s obmedzením poskytovania služieb na konkrétnu fyzickú adresu a na základe takto určeného miesta poskytovania služby je účastníkovi pridelené geografické číslo z príslušnej primárnej oblasti, resp. je mu umožnené preniesť si do tejto primárnej oblasti spadajúce číslo. Účastník je povinný vopred požiadať o akúkoľvek zmenu takto určeného miesta poskytovania služby, ktorá je v prípade prechodu medzi rôznymi primárnymi oblasťami podmienená aj zmenou telefónneho čísla.

Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. upravila obmedzenie mobility zmluvnými dokumentmi, v ktorých sú zakotvené sankčné mechanizmy pri nedodržaní geografického obmedzenia poskytovania služby. Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. implementovala aj systém kontroly dodržiavania zmluvnej podmienky využívať službu len na určenom mieste pripojenia a je oprávnená, pri zistení využívania služby mimo Odbernej jednotky, poskytovanú verejnú telefónnu službu prerušiť alebo obmedziť a pri opakovanom porušení od uzavretej zmluvy o pripojení odstúpiť. Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. úradu preukázala, že tieto sankčné mechanizmy aj v praxi uplatňuje.

Pokiaľ ide o technické obmedzenie mobility, úrad zistil, že spoločnosť Orange Slovensko, a.s. používa pri poskytovaní služieb Domácia linka/Firemná linka od 6. apríla 2010 technické riešenie, ktoré fyzicky obmedzuje mobilitu koncového užívateľa podľa miesta pripojenia k verejnej telefónnej službe s využitím zoskupovania základňových staníc mobilnej siete do oblastí označených Location Area Code (LAC). LAC je menší ako primárna oblasť a zoskupenie viacerých LAC aproximuje geograficky územie primárnej oblasti, aj keď nie je s primárnou oblasťou totožné. Oblasť LAC je prezentovaná prepojením oblastí niekoľkých Base Transceiver Station (BTS) a NodeB s veľkosťou desiatok km². Účastník sa vzhľadom na regionálne obmedzenie môže pohybovať iba v pokrytí definovanom vybranými oblasťami LAC. Napr. v meste Bratislava (primárna oblasť 02) je zriadených 6 LAC. Dosah koncového zariadenia je tak v praxi merateľný v jednotkách až desiatkach km od fyzickej adresy.

Na základe vyššie uvedených zistení úrad dospel k záveru, že služby ukončovania volania poskytované prostredníctvom Domácej linky a Firemnej linky pri dodržiavaní zmluvných a technických obmedzení sú z hľadiska ponuky zastupiteľné k službe ukončovania volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení.

Úrad sa zaoberal aj substitúciou služieb Domácia linka a Firemná linka z hľadiska dopytu, to znamená, či je možné tieto služby považovať za zastupiteľné aj z pohľadu koncového užívateľa týchto služieb. Ako je uvedené v úvode tejto časti analýzy, všeobecne dopyt tvorí množstvo výrobkov resp. služieb, ktoré sú spotrebiteľia schopní a ochotní kúpiť pri existujúcich ponúkaných cenách za substitúty ponúkané na trhu, t.j. výrobky resp. služby v priebehu určitého obdobia. Pre dopyt je najcitlivejším komponentom cena týchto na trhu ponúkaných výrobkov

resp. služieb, avšak dopyt ovplyvňuje aj celkový počet domácností, spotrebiteľské zvyklosti, tradície, preferencie spotrebiteľov a ďalšie iné faktory.

Služby Domácia linka a Firemná linka začala poskytovať spoločnosť Orange Slovensko, a.s. od 1. júla 2009 a začiatkom apríla 2010 zahájila veľkú reklamnú kampaň na získanie nových zákazníkov s cieľom zmeniť práve spotrebiteľské zvyklosti koncových užívateľov. Spoločnosť novým zákazníkom garantuje:

- podobný komfort ako s pevnou linkou od spoločnosti Slovak Telekom, a.s., ale o polovicu nižší mesačný poplatok,
- rovnaké telefónne číslo v pevnej verejnej telefónnej sieti,
- platbu len za to, čo zákazník pretelefonuje, to znamená sekundová tarifikácia od prvej sekundy volania,
- nerozlišuje pri tarifikácii cenu miestnych a medzimestských volaní,
- ako bonus moderný telefón.

Vzhľadom k tomu, že najväčší počet koncových užívateľov verejnej telefónnej služby v pevnom umiestnení má spoločnosť Slovak Telekom, a.s., úrad sa pri substitúcii na strane dopytu zameril na cenový aspekt dopytu, t.j. či zákazník spoločnosti Slovak Telekom, a.s. pri zmene poskytovateľa a prechode k spoločnosti Orange Slovensko, a.s. ušetrí na mesačných poplatkoch, či je pre neho mesačné zníženie poplatkov natoľko zaujímavé, že je ochotný zmeniť poskytovateľa hlasovej služby pevnej verejnej telefónnej siete. Úrad porovnal mesačné poplatky jednotlivých volacích programov pre bytových zákazníkov spoločnosti Slovak Telekom, a.s. a zistil, že spoločnosť Orange Slovensko, a.s. ponúka polovičné mesačné poplatky za každý jednotlivý program. Garancia rovnakého telefónneho čísla znamená, že pôvodné geografické číslo zákazníka bude najneskôr do 5 dní prenesené k spoločnosti Orange Slovensko, a.s. a za prenos čísla tento zákazník zaplatí poplatok (v súčasnosti je poplatok vo výške 4,76 €). Spoločnosť súčasne ponúka dva typy telefónov pre zákazníkov a to buď bezdrôtový s možnosťou uloženia do nabíjacej stanice (za 19 €), alebo ak má zákazník záujem o klasický stolový telefón s veľkými tlačidlami a klasickým slúchadlom, aby mal pocit, že jeho telefonovanie je rovnako komfortné a úplne totožné, za tento zaplatí 66 €. Rovnako spoločnosť Orange Slovensko, a.s. ponúka polovičné mesačné poplatky jednotlivých volacích programov pre nebytových zákazníkov s rovnakými podmienkami ako pre bytových zákazníkov. Rovnaké volacie programy FiberTel za úplne rovnakých podmienok, t.j. aj za polovičné mesačné poplatky ponúka mobilný operátor prostredníctvom optickej siete (prostredníctvom FTTH).

Úrad zistil, že ku koncu apríla 2010 z celkového počtu koncových účastníkov využívajúcich službu Domácia linka a Firemná linka bolo 82 % bytových zákazníkov, pričom z tohto počtu bolo 48,1 % prenesených čísiel od iného fixného operátora. Záujem koncových účastníkov o služby Domácia linka a Firemná linka vzrástol hlavne po zahájení kampane od začiatku apríla 2010.

Na základe substitúcie na strane dopytu, t.j. z pohľadu zákazníka úrad dospel k záveru, že služby Domácia linka a Firemná linka spoločnosti Orange Slovensko, a.s. poskytované prostredníctvom GSM/UMTS siete sú verejnou telefónnou službou v pevnom mieste pripojenia.

Na základe vykonanej analýzy zastupiteľnosti úrad dospel k celkovému záveru, že verejnú telefónnu službu poskytovanú spoločnosťou Orange Slovensko, a.s. prostredníctvom

optickej a mobilnej siete na pevnom mieste pripojenia (dodržaním technických a technologických podmienok obmedzenia mobility koncového bodu) považuje za zastupiteľnú k verejnej telefónnej službe prostredníctvom pevnej verejnej telefónnej siete. Z uvedeného vyplýva, že služba ukončovania volania v GSM/UMTS sieti pri volaní na zákaznícke čísla služieb Domáca linka a Firemná linka patrí na veľkoobchodný trh ukončovania volania v sieti spoločnosti Orange Slovensko, a.s. tak isto, ako aj služba ukončovania volania prostredníctvom optickej siete pri volaní na zákaznícke čísla služby FiberTel.

Podľa § 3 zákona o ochrane hospodárskej súťaže je relevantný trh „priestorový a časový súbeh ponuky a dopytu takých tovarov, ktoré sú na uspokojenie určitých potrieb z hľadiska užívateľa zhodné alebo vzájomne zastupiteľné“. Úrad sa pri vymedzení trhu z vecného hľadiska zaoberal aj možnosťou substitúcie na strane ponuky a na strane dopytu a došiel k záveru, že hlasovú službu, ktorá je poskytovaná prostredníctvom siete Internet a nemá vlastnosti verejnej telefónnej služby nie je možné považovať za zastupiteľnú vzhľadom k tomu, že internetoví poskytovatelia pri poskytovaní hlasových služieb prostredníctvom siete Internet nemajú také práva a povinnosti ako poskytovatelia verejnej telefónnej služby a teda takéto volania nemajú tie isté vlastnosti ako má verejná telefónna služba.

Podmienkou pôsobenia na predmetnom trhu je, že poloha koncového bodu sa nemení a je definovaná konkrétnym geografickým číslom.

Pri vecnom vymedzení veľkoobchodného trhu č. 2 úrad dospel k záveru, že z *hľadiska*

I./ ukončovania volania v konkrétnom koncovom bode určenom špecifickou sieťovou adresou (geografickým číslom) *nie je možné volanie ukončiť v inom koncovom bode siete, v inej sieti s inou špecifickou sieťovou adresou*, ale len v tomto konkrétnom koncovom bode konkrétnej verejnej telefónnej siete *a túto službu môže poskytovať len ten podnik, v sieti ktorého je pripojený koncový užívateľ*;

II./ fyzikálnych a technických charakteristík, ako aj z hľadiska *ceny existuje* k verejnej telefónnej službe prostredníctvom pevnej verejnej telefónnej siete *zastupiteľná služba* a to verejná telefónna služba *poskytovaná prostredníctvom verejnej mobilnej telefónnej siete, ak je koncovému užívateľovi* poskytovateľom služby technickým alebo technologickým riešením koncového bodu alebo prístupovej siete *zrušená alebo obmedzená mobilita služieb*, čiže sa nejedná o verejnú mobilnú telefónnu službu.

Podľa § 16 ods. 1 až 3 zákona o elektronických komunikáciách bolo cieľom opakovanej analýzy zistiť, či na veľkoobchodnom trhu č. 2 je efektívna súťaž, či nápravné opatrenia podľa osobitných predpisov sú dostatočné na jej zabezpečenie a či pôsobí na veľkoobchodnom trhu č. 2 taký podnik, ktorý sám alebo spoločne s inými podnikmi má na predmetnom trhu také postavenie, že nie je vystavený efektívnej súťaži a ekonomický vplyv mu v podstatnom rozsahu dovoľuje správať sa nezávisle od konkurentov a užívateľov (ďalej len „významný podnik“).

Predmetom opakovanej analýzy veľkoobchodného trhu č. 2 bolo:

1. identifikovanie podnikov, ktoré pôsobia na veľkoobchodnom trhu č. 2,
2. posúdenie, či na veľkoobchodnom trhu č. 2 existuje významný podnik, ktorý podľa § 16 ods. 3 zákona o elektronických komunikáciách sám alebo spoločne s inými podnikmi

má na tomto trhu také postavenie, že nie je vystavený efektívnej súťaži a ekonomický vplyv mu v podstatnom rozsahu dovoľuje správať sa nezávisle od konkurentov a užívateľov,

3. na základe zistení navrhnúť uloženie povinností podľa zákona o elektronických komunikáciách.

Úrad pri posudzovaní, či má nejaký podnik na určitom trhu významný vplyv, vyhodnocuje kritériá týkajúce sa príslušného analyzovaného relevantného trhu podľa § 16 ods. 4 zákona o elektronických komunikáciách. Všetky závery a vyhodnotenia, ku ktorým úrad dospel, boli vykonané na základe podkladov a informácií získaných od oslovených spoločností a z vlastného prieskumu a verejne dostupných zdrojov.

Úrad na základe výsledkov opakovanej analýzy dospel k záveru, že na veľkoobchodnom trhu č. 2 nie je efektívna súťaž a spoločnosť Orange Slovensko, a.s. má na veľkoobchodnom trhu služby ukončovania volania vo svojej verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení významný vplyv a také postavenie, že nie je vystavená efektívnej súťaži a ekonomický vplyv jej v podstatnom rozsahu dovoľuje správať sa nezávisle od konkurentov a užívateľov.

Podkladom pre toto rozhodnutie je opakovaná analýza veľkoobchodného trhu č. 2, ktorú úrad vypracoval na základe vyhodnotenia nasledujúcich kritérií podľa § 16 ods. 4 zákona o elektronických komunikáciách:

Kritérium § 16 ods. 4 písm. a) zákona o elektronických komunikáciách - veľkosť podniku vo vzťahu k relevantnému trhu, ako aj zmeny jeho relatívnej podielovej pozície v časovom priebehu

Veľkoobchodný trh č. 2 je definovaný ako veľkoobchodná služba ukončovania volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení. Ukončovať hlasové volanie môže len ten podnik, v ktorého sieti sa volané číslo nachádza. Každý podnik - poskytovateľ takýchto služieb na relevantnom trhu ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach poskytovaných v pevnom mieste má 100 % trhový podiel vo svojej vlastnej (jednotlivej) verejnej telefónnej sieti. Službu ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom mieste môže poskytovať výhradne len ten podnik, do siete ktorého je pripojený volaný účastník. Ukončovanie volania je jedným zo vstupov nevyhnutne potrebných pre poskytovanie služieb maloobchodných volaní. Podniky vlastniace alebo prevádzkujúce siete na poskytovanie telefónnych služieb sa môžu vzájomne prepojiť, a to aj v niekoľkých prepojujúcich bodoch, čo je nevyhnutnou podmienkou pre ukončovanie volaní prichádzajúcich zo siete iného podniku. Každý trh pre ukončovanie volaní v jednotlivej pevnej verejnej telefónnej sieti je monopolným trhom bez tendencie smerovania k efektívnej súťaži, t.z. že ani jeden podnik nemôže a ani nikdy nebude môcť ukončovať volania v inej sieti ako vo svojej vlastnej sieti bez prepojenia so sieťou alebo viacerými sieťami iných podnikov. Podľa definície predmetného trhu, služieb zahrnutých do tohto trhu a dokumentácie o zmenách pri poskytovaní služieb vo verejnej telefónnej sieti úrad konštatuje, že v analyzovanom období pôsobili na veľkoobchodnom trhu č. 2 okrem spoločnosti Orange Slovensko, a.s. aj všetky ostatné podniky, ktoré mali uzatvorené zmluvy o prepojení verejných telefónnych sietí.

Každý poskytovateľ služieb ukončovania volania má 100 % trhový podiel vo svojej vlastnej sieti. K 31.12.2009 mali 100 % podiel na veľkoobchodnom trhu ukončovania volania vo svojej vlastnej sieti tieto spoločnosti: Orange Slovensko, a.s., Slovak Telekom, a.s., Dial Telecom, a.s., Antik Telecom, s.r.o., GTS Slovakia, a.s., Slovanet, a.s., Swan, a.s., ŽSR-ŽT, o.z., Trnavatel, s.r.o. a UPC Broadband Slovakia, s.r.o.

V porovnaní s predchádzajúcim analyzovaným obdobím úrad dospel k záveru, že na veľkoobchodnom trhu č. 2 pôsobia spoločnosti Orange Slovensko, a.s., Slovak Telekom, a.s., Dial Telecom, a.s., GTS Slovakia, a.s., Swan, a.s., ŽSR-ŽT, o.z., UPC Broadband Slovakia, s.r.o., Slovanet, a.s., Antik Telecom, s.r.o. a Trnavatel, s.r.o. Každá z uvedených spoločností je poskytovateľom služby na veľkoobchodnom relevantnom trhu ukončovania volania vo verejnej telefónnej sieti poskytovanej v pevnom mieste a má 100 % trhový podiel vo svojej vlastnej (individuálnej) verejnej telefónnej sieti. Žiadne iné spoločnosti na predmetnom trhu nepôsobia.

Vzhľadom na fakt, že plnenia spočívajúce v ukončovaní volaní v jednotlivých sieťach nie sú vzájomne zastupiteľné, je potrebné v reálnej projekcii veľkoobchodného trhu č. 2 vidieť 10 samostatných trhov. Podľa definície veľkoobchodného trhu č. 2 je na území Slovenskej republiky v súčasnosti možné rozpoznať 10 reálne existujúcich trhov. Ide tu o vzťah legálnej definície a skutočnosti, na ktorú možno túto definíciu aplikovať.

Kritérium § 16 ods. 4 písm. b) zákona o elektronických komunikáciách - ovládanie unikátneho zariadenia, rozsah obmedzení vstupu na relevantný trh a z toho vyplývajúca miera efektívnej súťaže

Pri identifikácii reálnych relevantných trhov vyplývajúcich z existencie siete, jej výlučného vlastníctva podnikom a tiež významným vplyvom každého jednotlivého podniku pri ukončovaní volaní je možné každú konkrétnu verejnú telefónnu sieť v pevnom umiestnení chápať ako unikátnu sieť vo vzťahu k danému trhu. Z postavenia podniku ako výlučného vlastníka infraštruktúry potom vyplýva aj možnosť jej ovládania, konkrétne možnosť ukončovať volania, pričom ukončovanie volania je jedna z možných foriem realizácie vlastníckeho práva.

Pokiaľ ide o kritérium ovládanie unikátneho zariadenia úrad kvôli úplnosti uvádza, že pojem „ovládanie unikátneho zariadenia“ nebol presne preložený z SMP Guidelines (recitál 78) a transponovaný do zákona o elektronických komunikáciách. Úrad dodržiava pojem uvedený v ustanovení § 16 ods. 4 písm. b) zákona o elektronických komunikáciách. Podľa názoru úradu vlastníctvo unikátneho zariadenia a infraštruktúra, ktorá nie je ľahko duplikovateľná sú pojmy, ktoré sú si veľmi príbuzné. V zákone o ochrane hospodárskej súťaže je unikátne zariadenie definované ako zariadenie, infraštruktúra alebo jej časť, miesto alebo právo, ktorých vybudovanie alebo nadobudnutie iným podnikateľom nie je objektívne možné a bez prístupu ku ktorému, alebo bez uplatnenia ktorého by došlo, alebo mohlo dôjsť k obmedzeniu súťaže na príslušnom relevantnom trhu.

Podľa § 4 ods. 10 zákona o elektronických komunikáciách je prepojenie osobitný druh prístupu medzi poskytovateľmi verejných sietí. Vzhľadom na poskytovanie verejnej telefónnej služby v pevnom umiestnení koncovým užívateľom a vzhľadom na existenciu desiatich reálnych trhov úrad považuje každú jednotlivú verejnú telefónnu sieť za unikátnu. Bez prepojenia do verejnej telefónnej siete by došlo k obmedzeniu súťaže.

Kritérium § 16 ods. 4 písm. c) zákona o elektronických komunikáciách - existencia technologicky podmienených výhod

Úrad pri opakovanej analýze dospel k názoru, že technologickými výhodami disponuje na veľkoobchodnom trhu č. 2 spoločnosť Slovak Telekom, a.s. Jej výhody sú dané vlastníctvom a prevádzkovaním celoplošnej pevnej verejnej telefónnej siete. Spoločnosť Slovak Telekom, a.s. s ohľadom na historický vývoj bola jediným podnikom zodpovedným za budovanie a prevádzkovanie pevnej verejnej telefónnej siete. Na trhu elektronických komunikácií pôsobí najdlhšie, z čoho vyplýva úroveň jej infraštruktúry a zariadení, ktorá sa prejavuje vysokou mierou pokrytia územia a obyvateľstva na celom území Slovenskej republiky. Existujúca dlhodobou budovaná verejná telefónna sieť vo vlastníctve spoločnosti Slovak Telekom, a.s. predstavuje technologickú výhodu oproti ostatným podnikom, ktoré vstúpili na trh elektronických komunikácií neskôr a budovali si vlastné prístupové siete. Vlastníctvo účastníckych vedení v rozsahu takmer celého územia Slovenskej republiky umožňuje spoločnosti Slovak Telekom, a.s. prispôbiť sa pružnejšie a rýchlejšie požiadavke trhu, vyhovieť potrebám zákazníka a tak získať výhodu pred konkurenčnými podnikmi.

Od 1. júla 2009 začala spoločnosť Orange Slovensko, a.s. poskytovať služby Domácia linka/Firemná linka, ktoré poskytuje prostredníctvom verejnej mobilnej telefónnej siete v pevnom mieste pripojenia, pričom technickým a technologickým riešením je obmedzená mobilita služieb. Za rovnakých podmienok poskytuje svojim koncovým užívateľom takú istú službu aj prostredníctvom optickej siete (len v prípade, že má v tejto oblasti pokrytie optickej sieťou). Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. má takmer celoslovenské pokrytie verejnou mobilnou telefónnou sieťou.

Z uvedeného vyplýva, že vzhľadom na pokrytie územia príslušnými sieťami všetkých 10 podnikov, ktoré poskytujú služby na veľkoobchodnom trhu č. 2 v pevnom umiestnení, výraznými technologickými výhodami na území Slovenska disponujú dve spoločnosti a to spoločnosť Slovak Telekom, a.s. a Orange Slovensko, a.s., pričom obidve spoločnosti majú takmer celoslovenské pokrytie.

Kritérium § 16 ods. 4 písm. d) zákona o elektronických komunikáciách - zodpovedajúca vyjednávací sila na strane dopytu

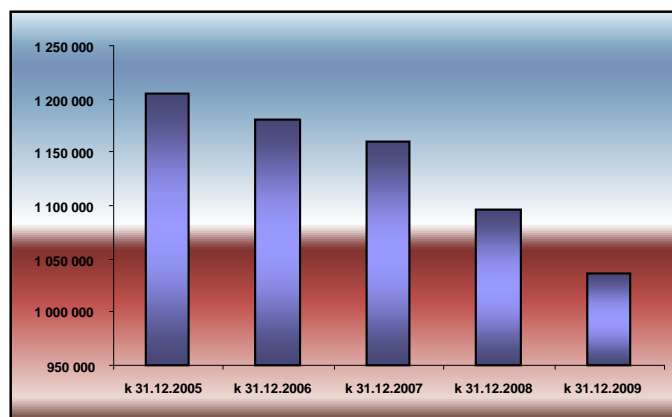
Podľa právoplatného rozhodnutia úradu č. 62/01/2005 zo dňa 14. júna 2005 bola spoločnosť Slovak Telekom, a.s. ako jediná určená za významný podnik a týmto rozhodnutím jej bola uložená aj povinnosť zverejniť referenčnú ponuku na prepojenie verejných telefónnych sietí a postupne do konca roka 2009 deväť spoločností – alternatívnych operátorov uzatvorilo so spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. zmluvu o prepojení. Od 01.08.2005 začali reálne poskytovať služby na predmetnom veľkoobchodnom trhu: spoločnosť Dial Telecom, a.s., eTel Slovensko, s.r.o., GTS Slovakia, a.s., Swan, a.s. a ŽSR-ŽT, o.z. V prvej polovici 2006 pribudla spoločnosť UPC Broadband Slovakia, s.r.o. a Slovanet, a.s., v druhej polovici 2006 spoločnosť Antik Telecom, s.r.o. a Orange Slovensko, a.s. Spoločnosť Trnavatel, s.r.o. podpísala zmluvu v prvom polroku 2007. Postupne začali alternatívni operátori uzatvárať zmluvy o prepojení sietí aj navzájom medzi sebou a každý alternatívny operátor má okrem zmluvy so spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. uzatvorenú minimálne jednu zmluvu s ďalším alternatívnym operátorom. Zmluvu

o prepojení siete iba so spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. má doteraz podpísanú len spoločnosť Trnavatel, s.r.o. V prípade, ak siete dvoch alternatívnych operátorov nie sú priamo prepojené, alternatívni operátori využívajú tranzit cez sieť spoločnosti Slovak Telekom, a.s. alebo cez sieť iného alternatívneho operátora, ktorý je prepojený s cieľovým aj zdrojovým podnikom.

Pri vyhodnotení vyjednávacej sily podnikov na veľkoobchodnom trhu č. 2 úrad vychádzal z pozície jednotlivých podnikov, ktorá sa prejavuje na maloobchodnej úrovni, zisťoval potenciálnu veľkosť podnikov a tiež veľkosť trhu vo faktickej rovine. Úrad vykonal analýzu nasledovných ukazovateľov: počet pripojených účastníkov, celkový objem ukončených volaní a celkové výnosy z ukončených volaní. Úrad mal k dispozícii údaje o objeme ukončených volaní a výnosoch z týchto volaní od 2. polovice 2006. Celkový objem ukončených volaní je objem ukončených volaní v sieti jednotlivých podnikov na veľkoobchodnej úrovni. To znamená, že sú do nich zahrnuté len tie ukončené volania, ktoré prišli zo siete iných podnikov. V týchto volaniach nie sú zahrnuté volania, ktoré vznikli a súčasne boli ukončené v sieti konkrétneho jednotlivého podniku, to znamená nie sú do nich zahrnuté volania vo vlastnej sieti.

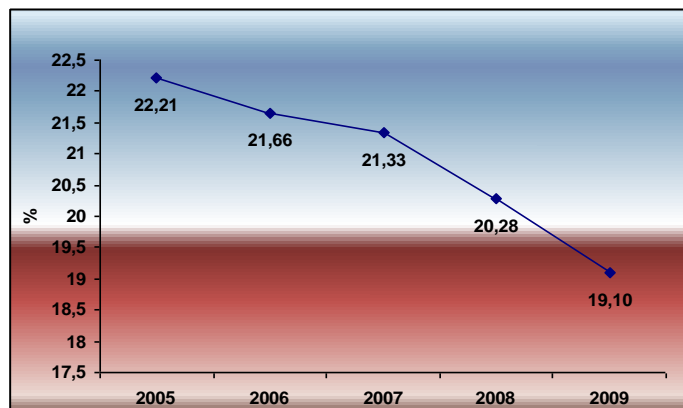
Celkový vývoj pevných účastníckych pripojení na území Slovenskej republiky je znázornený v grafe č. 1. Za obdobie rokov 2005 až 2009 celkový počet účastníckych pripojení poklesol z 1 204 135 (ku koncu roka 2005) na 1 035 412 (ku koncu roka 2009), čo predstavuje ku koncu roka 2009 pokles o 14 % v porovnaní s rokom 2005. Postupne teda klesá záujem koncových účastníkov o pripojenie do verejnej telefónnej siete v pevnom umiestnení.

Graf č. 1a *Vývoj celkového počtu pripojení v jednotlivých verejných telefónnych sieťach poskytovaných v pevnom mieste.*

V medzinárodných prehľadoch je uvádzaný vývoj penetrácie v pevnej sieti v Slovenskej republike.

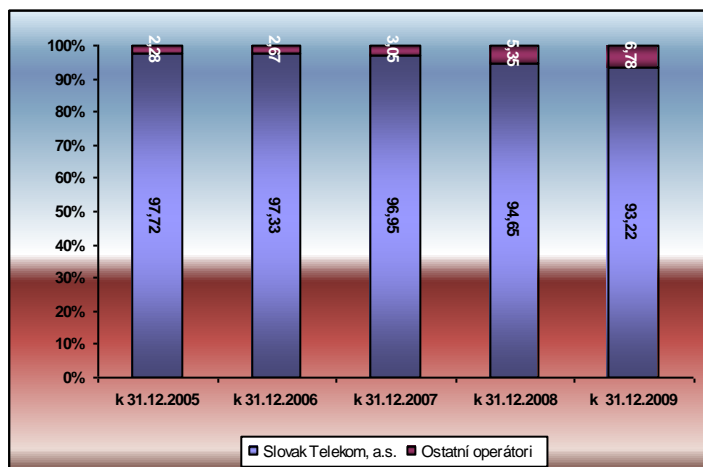
Graf č. 1b Vývoj penetrácie v pevnej telefónnej sieti v SR.

Aj z grafického znázornenia (graf č. 1b) je vidieť, že vývoj penetrácie korešponduje s vývojom celkového počtu pripojení. Penetrácia v Slovenskej republike ku koncu roka 2009 poklesla na 19,10 % a tento pokles od roku 2005 predstavuje zníženie penetrácie o 3,11 percentuálnych bodov.

Vývoj podielov všetkých podnikov podľa počtu účastníckych pripojení je uvedený v grafe č. 2. Od reálneho prepojenia siete spoločnosti Slovak Telekom, a.s. s ostatnými podnikmi sa podiel spoločnosti Slovak Telekom, a.s. pri poskytovaní služby ukončovania volaní vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení vzhľadom na podiel počtu účastníckych pripojení výrazne nezmenil. Naďalej pretrváva výrazný podiel spoločnosti Slovak Telekom, a.s., ktorá historicky vlastnila a prevádzkovala pevnú verejnú telefónnu sieť. Podľa doručených podkladov spoločnosť Slovak Telekom, a.s. vlastnila k 31. decembru 2009 93,22 % všetkých účastníckych pripojení na území Slovenskej republiky. Podiel ostatných podnikov bol relatívne malý – 6,78 %.

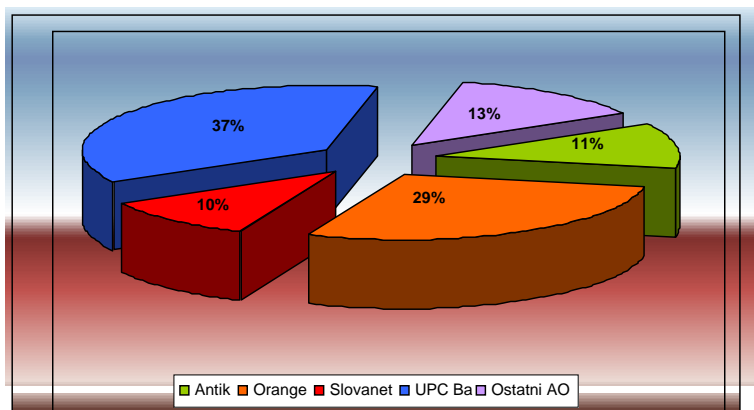
Graf č. 2 Vývoj podielov jednotlivých podnikov poskytujúcich službu ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom mieste podľa počtu účastníckych pripojení

Podiel najvýznamnejších a do počtu najväčších podnikov je znázornený v grafe č. 3. Tento podiel je vypočítaný k počtu pripojení len vo vlastníctve ostatných podnikov bez účastníckych pripojení spoločnosti Slovak Telekom, a.s.

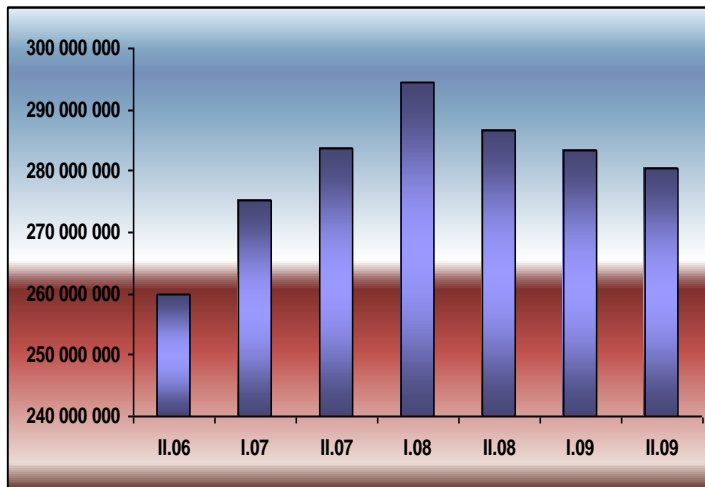
Spoločnosť UPC Broadband Slovakia, s.r.o. zaznamenala najväčší nárast v počte účastníckych pripojení a za posledný rok a pol sa počet týchto pripojení v jej vlastníctve zdvojnásobil. Naopak, spoločnosť ŽSR-ŽT, o.z. za posledný jeden a pol roka znížila počet účastníckych pripojení o viac ako polovicu a to z dôvodu optimalizácie vo vlastných pobočkách na celom území Slovenska. Kontinuálny, teda nie výrazný nárast pripojení koncových užívateľov zaznamenali spoločnosti Orange Slovensko, a.s., Antik Telecom, s.r.o. a Slovanet, a.s. Počet pripojení zvyšných 5 podnikov ku koncu roka 2009 bol 13 %.

Graf č. 3 Podiel najvýznamnejších podnikov – poskytovateľov služby ukončovania volania na počte účastníckych pripojení ostatných podnikov (bez Slovak Telekom, a.s.) k 31.12.2009

Celkový objem ukončených volaní od prepojenia siete spoločnosti Slovak Telekom, a.s. s ostatnými podnikmi je znázornený v grafe č. 4 a tento postupne narastal až do I. polroku 2008, kedy nastal zlom a odvtedy postupne polročne klesal. V druhej polovici roka 2008 bol zaznamenaný nižší pokles v objeme ukončených volaní a bol spôsobený poklesom objemu ukončených volaní predovšetkým v sieti spoločnosti Slovak Telekom, a.s.

Graf č. 4 Vývoj celkového počtu ukončených volaní (v min) vo všetkých verejných telefónnych sieťach spolu poskytovaných v pevnom mieste

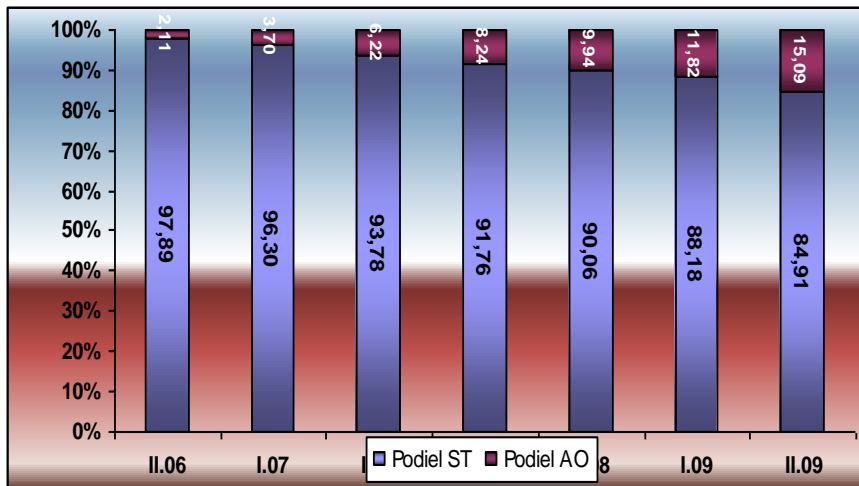

Úrad zistil, že objem ukončených volaní v sieti všetkých ostatných podnikov spolu do konca roka 2009 vzrástol v porovnaní s predchádzajúcim polrokom. Úrad z doručených údajov ďalej zistil, že celkový objem ukončených volaní v sieťach ostatných podnikov postupne polročne rástol. Tento nárast bol spôsobený aj tým, že zmluvy o prepojení neboli podpísané v rovnakom časovom období, ale boli uzatvárané postupne. V druhej polovici roku 2005 realizovala vo svojej sieti ukončovanie volania a vykázala údaje za ukončené volania len spoločnosť Dial Telecom, a.s. a postupne od začiatku roka 2006 to boli už aj spoločnosti eTel Slovensko, s.r.o., GTS Slovakia, a.s., Swan, a.s. a ŽSR-ŽT, o.z. V druhej polovici 2006 pribudli údaje za spoločnosti UPC Broadband Slovakia, s.r.o. a Slovanet, a.s. Až v prvej polovici 2007 vykázala údaje aj spoločnosť Antik Telecom, s.r.o. a Orange Slovensko, a.s. Spoločnosť Trnavatel, s.r.o. realizovala ukončovanie volania vo svojej sieti až koncom roku 2007, a preto doručila údaje o objeme ukončených volaní od 1. polroku 2008.

Kumulatívny objem ukončených volaní za všetky tieto podniky rástol a sumárne zníženie objemu ukončených volaní v druhej polovici roku 2009 bolo spôsobené aj poklesom ukončených volaní v sieti spoločnosti Slovak Telekom, a.s. Toto zníženie čiastočne ovplyvnilo aj zrušenie účastníckych pripojení, ktoré najvýraznejšie za posledný rok (od roku 2008 do konca roka 2009) poklesli práve u spoločnosti Slovak Telekom, a.s. (približne o 7%) a u spoločnosti ŽSR ŽT, o.z. (takmer o 50 %).

Podiel poskytovateľov služby ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach poskytovaných v pevnom mieste vyjadrený objemom ukončených volaní (v min) na celkovom objeme ukončených volaní (v min) je znázornený v grafe č. 5, pričom podiel spoločnosti Slovak Telekom, a.s. je nepomerne výrazný.

Graf č. 5 Vývoj podielov jednotlivých podnikov poskytujúcich službu ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach poskytovaných v pevnom mieste vyjadrený objemom ukončených volaní na celkovom objeme ukončených volaní

Podiel spoločnosti Slovak Telekom, a.s. na celkovom objeme ukončených volaní sa postupne znižoval a na konci roku 2009 tvoril 85 %. Podiel ostatných podnikov, alternatívnych operátorov postupne rástol a to aj preto, že postupne viac podnikov malo vlastných zákazníkov, u ktorých boli ukončované volania z ostatných sietí. Najväčší nárast ukončených volaní v sieťach ostatných podnikov bol zaznamenaný v druhej polovici 2007, kedy už všetky podniky okrem spoločnosti Trnavatel, s.r.o. mali uzatvorenú zmluvu o prepojení so spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. Súčasne začala na trhu pôsobiť aj spoločnosť Orange Slovensko, a.s. a to prostredníctvom optickej siete. Významnejšie podiely na ukončených volaniach ku koncu roka 2009 v sieti alternatívnych operátorov dosahovali spoločnosti GTS Slovakia, a.s., UPC Broadband Slovakia, s.r.o. a Dial Telecom, a.s. Nakoľko údaje o celkovom objeme ukončených volaní každá spoločnosť označila za údaj podliehajúci obchodnému tajomstvu, úrad neuvádza jednotlivé podiely.

Úrad rovnako analyzoval aj výnosy z ukončených volaní v sieťach jednotlivých podnikov a ich vývoj bol identický ako vývoj celkového objemu ukončených volaní v sieťach všetkých jednotlivých podnikov. Rovnako aj podiel jednotlivých najvýznamnejších podnikov ku koncu roka 2009 podľa ich podielu na celkových výnosoch zodpovedá podielu ukončených volaní v sieťach týchto podnikov.

Analýzou celkového vývoja počtu pripojení koncových užívateľov do siete v pevnom umiestnení, podielov jednotlivých podnikov podľa počtu pripojení, vývoja celkového objemu terminovaných volaní, podielu každého podniku podľa objemu terminovaných volaní ako aj vývoja dosiahnutých výnosov z ukončených volaní úrad konštatuje, že najväčšou vyjednávacou silou z hľadiska pozície na veľkoobchodnom trhu č. 2 disponovala spoločnosť Slovak Telekom, a.s. Sila ostatných konkurentov vzhľadom na dopyt zo strany koncových užívateľov na trhu bola neporovnateľne menšia, ako dokumentujú všetky príslušné grafické znázornenia. Vyjednávacía

sila ostatných podnikov poskytujúcich službu ukončovania volania v pevnom mieste bola neporovnateľne menšia vzhľadom na počet pripojení koncových užívateľov do siete v pevnom umiestnení i vzhľadom na objem ukončených volaní.

Ako už úrad uviedol, spoločnosť Orange Slovensko, a.s. začala od 1. júla 2009 ponúkať maloobchodným koncovým bytovým a nebytovým užívateľom služby Domáca linka a Firemná linka v pevnom mieste pripojenia a úrad tieto služby zahrnul do údajov, ale táto skutočnosť sa na vyjednávací pozícii spoločnosti Slovak Telekom, a.s. neprejavila. Úrad nepokladá vyjednávaciu silu spoločnosti Orange Slovensko, a.s. na tomto relevantnom trhu za porovnateľnú s vyjednávacou silou spoločnosti Slovak Telekom, a.s. vzhľadom na výrazne nižší počet koncových užívateľov verejnej telefónnej služby v pevnom umiestnení

Kritérium § 16 ods. 4 písm. g) zákona o elektronických komunikáciách - úspory z rozsahu

Úspory z rozsahu predstavujú zníženie jednotkových nákladov v dôsledku vysokého objemu produkcie. Využívanie úspor z rozsahu je príznačné pre sektor elektronických komunikácií. Vysoké investičné náklady súvisiace so zriadením a prevádzkovaním verejných telefónnych sietí sa rozpočítavajú na príslušný objem prenesenej prevádzky. Pozitívny dopad úspor z rozsahu sa prejavuje tým, že s rastúcou prevádzkou siete sa znižujú jednotkové náklady a to až do chvíle, kedy je potrebné ďalšie rozšírenie siete.

Vzhľadom na objem prevádzky a po zohľadnení objemu ukončených volaní v sieti všetkých podnikov poskytujúcich služby patriace na veľkoobchodný trh č. 2 úrad konštatuje, že spoločnosť Slovak Telekom, a.s. má podstatne väčšie predpoklady pre dosahovanie úspor z rozsahu pri poskytovaní verejnej telefónnej služby v pevnom umiestnení ako ostatné podniky, pretože na predmetnom trhu dosahovala 85 a viac percentný podiel z celkového objemu ukončených volaní. Podiel všetkých ostatných podnikov predstavoval približne 15 % z celkového objemu ukončených volaní (pozri graf č. 5).

Kritérium § 16 ods. 4 písm. k) zákona o elektronických komunikáciách - existencia potenciálnej konkurencie

Službu ukončovania volania môže poskytovať ten podnik, v sieti ktorého je volaný účastník pripojený. Za reálnych konkurentov na súvisiacom maloobchodnom trhu poskytovania verejnej telefónnej služby možno označiť všetky spoločnosti, ktoré prevádzkujú verejné telefónne siete a poskytujú verejnú telefónnu službu v rámci týchto sietí na pevnom mieste, čiže disponujú svojimi vlastnými účastníkmi, ktorým boli pridelené geografické čísla. Možno ich právom považovať za reálnych a plnohodnotných hráčov na súvisiacom maloobchodnom trhu poskytovania verejnej telefónnej služby v pevnom umiestnení, pretože každý z nich má vo svojej sieti vlastných zákazníkov a pre týchto zabezpečuje aj dovolateľnosť z iných sietí. Okrem spoločnosti Orange Slovensko, a.s. sú to všetky už vyššie uvedené spoločnosti Slovak Telekom, a.s., Dial Telecom, a.s., Swan, a.s., GTS Slovakia, a.s., Slovanet, a.s., ŽSR – ŽT, o.z., UPC Broadband Slovakia, s.r.o., Antik Telecom, s.r.o. a spoločnosť Trnavatel, s. r.o.

Spoločnosť Orange od 1. júla 2009 poskytuje bytovým a nebytovým zákazníkom verejnú telefónnu službu na pevnom mieste pripojenia na geografických číslach určených pre služby

v pevnom umiestnení za rovnakých podmienok aj prostredníctvom verejnej mobilnej telefónnej siete (Domáca linka a Firemná linka) aj prostredníctvom optickej siete FTTH (FiberTel), pričom možnosť poskytnúť službu na konkrétnom mieste pripojenia je pochopiteľne závislá od pokrytia územia sieťami FTTH a GSM/UMTS.

Potenciálnym konkurentom na súvisiacom maloobchodnom trhu poskytovania verejnej telefónnej služby v pevnom mieste pripojenia je podnik vlastníaci infraštruktúru, na ktorej možno rýchlo a pri nízkych nákladoch začať poskytovať verejnú telefónnu službu. Teoreticky nemožno vylúčiť takú možnosť, že poskytovatelia s vlastnou infraštruktúrou sa kedykoľvek rozhodnú pre vstup na uvedený trh a to v pomerne veľmi krátkom čase realizácie, vzhľadom na už existujúcu infraštruktúru.

Kritérium § 16 ods. 4 písm. l) zákona o elektronických komunikáciách - prekážky vstupu na relevantný trh

Prekážky vstupu na predmetný relevantný trh úrad rozčlenil podľa jednotlivých kategórií bariér vstupu na:

Ekonomické bariéry:

- investičné náklady spojené s vybudovaním funkčnej verejnej telefónnej siete,
- vybudovanie pevnej verejnej telefónnej siete a následný vstup na trh vyžaduje vysoké počiatkové náklady (náklady na reklamu, získanie zákazníka, neustály rozvoj atď.),
- vybudovanie verejnej telefónnej ústredne, ktorá spĺňa technické podmienky pre prepájanie so sieťami iných podnikov (t.j. najmä možnosť prepájania so signalizačnou sieťou SS7),
- zabezpečenie prepojenia siete každého podniku tak, aby bola zabezpečená dovolateľnosť na čísla účastníkov vo vlastnej sieti s čo najväčším počtom účastníkov na celom území Slovenskej republiky.

Časové bariéry:

- krátkosť času pre vstup a zavedenie podniku na relevantný trh poskytovania verejnej telefónnej služby, na získanie dostatočného počtu zákazníkov (návratnosť investícií, konkurencie schopnosť),
- zákazníkov je možné získať nižšími cenami a vyššou kvalitou služieb, čo predlžuje návratnosť investícií,
- veľká časová a administratívna náročnosť výstavby elektronickej komunikačnej siete (povolenia na rozkopávky, výstavba v meste, veľké množstvo súkromných vlastníkov pozemkov a s tým spojené časové lehoty).

Strategické bariéry:

- pôsobenie 10 podnikov na tomto trhu, vyjednávacía sila a z toho vyplývajúci vplyv spoločnosti Slovak Telekom, a.s. pri rokovaniach a pri uzatváraní zmlúv,
- pomerne malý trh Slovenskej republiky.

Kritérium § 16 ods. 4 písm. m) zákona o elektronických komunikáciách - súčasný stav súťaže

Prvotným impulzom pre vznik prevádzky na predmetnom trhu bolo zriadenie prepojenia sietí alternatívnych operátorov, ktorí zahájili prevádzku vo svojich verejných telefónnych sieťach prepojením so sieťou dovedy monopolného poskytovateľa spoločnosti Slovak Telekom, a.s. Úrad rozhodnutím uložil podniku s významným postavením, spoločnosti Slovak Telekom, a.s., povinnosť zverejniť referenčnú ponuku na prepojenie za účelom zverejnenia podmienok prepojenia, ktoré je nevyhnutné na poskytovanie verejnej telefónnej služby. Postupne sa teda prepojili so sieťou spoločnosti Slovak Telekom, a.s. už aj vyššie spomínané spoločnosti eTel, a.s., Slovanet, a.s., Dial Telecom, a.s. a GTS Slovakia, a.s. a neskôr Swan, a.s., ŽSR – ŽT, o.z. Tieto spoločnosti sa prepojili aj so sieťami mobilných operátorov (Orange Slovensko, a.s., T-Mobile Slovensko, a.s.).

Počet účastníckych pripojení v sieťach ostatných podnikov, tzv. alternatívnych operátorov bol spočiatku minimálny. Rast počtu pripojení bol pomalý aj z dôvodu neexistencie prenositeľnosti čísla medzi pevnými sieťami. Až v roku 2007, po zavedení prenositeľnosti čísla, sa počet koncových účastníckych pripojení v sieťach alternatívnych operátorov zvýšil. Podľa vývoja počtu účastníckych pripojení, objemu ukončených volaní a výnosov z ukončených volaní dosahujú všetci alternatívni operátori spolu relatívne malé percento z počtu účastníckych pripojení, z objemu ukončených volaní a z výnosov z ukončených volaní dosiahnutých spoločnosťou Slovak Telekom, a.s.

Počas uvedeného analyzovaného obdobia sa referenčná ponuka zásadne nemenila, dochádzalo k zmenám cien volaní, hlavne na základe regulačných rozhodnutí úradu. Princípy prepojenia zostávajú aj v súčasnom období nezmenené. Výška poplatkov za ukončovanie volania v sieti spoločnosti Slovak Telekom, a.s. je regulovaná. Neskôr začali aj alternatívni operátori vzájomne prepájať svoje siete. V prípade, ak siete dvoch alternatívnych operátorov nie sú priamo prepojené, alternatívni operátori využívajú tranzit cez sieť spoločnosti Slovak Telekom, a.s. alebo cez sieť iného alternatívneho operátora, ktorý je prepojený s cieľovým aj zdrojovým podnikom.

Objem prevádzky za ukončenie volania na geografické čísla v sieťach alternatívnych operátorov síce narastá, ale na trhu naďalej pretrváva výrazná nerovnováha medzi prevádzkou v sieti spoločnosti Slovak Telekom, a.s. a alternatívnych operátorov (ktorí kumulatívne dosahovali a dosahujú vo všetkých vyššie analyzovaných ukazovateľoch neporovnateľne nízky podiel). Na základe týchto skutočností úrad konštatuje, že vyjednávacía pozícia alternatívnych operátorov je voči spoločnosti Slovak Telekom, a.s. neporovnateľne menšia.

Vývoj ukončovacích poplatkov v sieti podniku s významným postavením – spoločnosti Slovak Telekom, a.s. je uvedený v tab. č. 1. Po ukončení analýzy v prvom kole úrad dodatočne prvostupňovým rozhodnutím č. 608/14/2005 a druhostupňovým rozhodnutím č. 113/01/2005 z 20.12.2005 uložil spoločnosti Slovak Telekom, a.s. aj povinnosť nákladovej orientácie s tým, že spoločnosť Slovak Telekom, a.s. je povinná stanoviť ceny za ukončovanie volaní vo svojej sieti tak, aby tieto obsahovali iba náklady spojené s poskytovaním prepojenia podľa úradom určenej metódy kalkulácie cien. Metódu kalkulácie cien za služby ukončovania volaní v sieti významného podniku úrad vydal rozhodnutím zo dňa 15.07.2005, ktoré bolo uverejnené vo vestníku úradu č. 5 zo dňa 01.08.2005. Neskôr úrad z vlastného podnetu začal správne konanie

vo veci úpravy cien za ukončovanie volania a rozhodnutím č. 105/14/2007 z 26.02.2007 a druhostupňovým rozhodnutím č. 78/01/2007 z 09.08.2007 stanovil maximálnu cenu za ukončovanie volania v sieti spoločnosti Slovak Telekom, a.s. a to podľa prevádzky rozdelenej na silnú, slabú a strednú a tiež podľa miesta prepojenia – na miestnej úrovni, cez jeden tranzit a cez dva tranzity. Spoločnosť Slovak Telekom, a.s. sa voči konečnému rozhodnutiu úradu odvolala na Najvyšší súd SR, ktorý obidve cenové rozhodnutia úradu zrušil. Napriek neplatnosti cenových rozhodnutí spoločnosť Slovak Telekom, a.s. neprekročila maximálne ceny za ukončovanie volania, ktoré boli pôvodne stanovené úradom. Metóda kalkulácie cien za služby ukončovania volania v sieti Slovak Telekom, a.s. vydaná úradom zostala platná.

Tab. č. 1 *Vývoj poplatkov za ukončovanie volania v sieti významného podniku - spoločnosti Slovak Telekom, a.s. podľa referenčnej ponuky s rozlíšením podľa miesta ukončenia a podľa časového rozdelenia prevádzky - slabá, stredná a silná vyjadrené v Sk/min*

ukončenie	prevádzka	1.8. 2006	1.10. 2006	17.8. 2007	29.10. 2007	15.8. 2008	23.12. 2008	13.09. 2009	1.01. 2010
na miestnej úrovni	slabá	0,08	0,07	0,07	0,09	0,0248	0,0501	0,0501	0,0501
	stredná	0,33	0,22	0,21	0,1	0,1028	0,1028	0,1028	0,1028
	silná	0,51	0,44	0,41	0,26	0,2487	0,2582	0,2582	0,2582
cez jeden tranzit	slabá	0,12	0,1	0,08	0,14	0,0378	0,0764	0,0749	0,0749
	stredná	0,5	0,29	0,26	0,16	0,1567	0,1567	0,1567	0,1567
	silná	0,75	0,57	0,51	0,4	0,3792	0,3936	0,3858	0,3858
cez dva tranzity	slabá	0,18	0,13	0,11	0,21	0,0521	0,1053	0,0965	0,0965
	stredná	0,72	0,39	0,34	0,23	0,2174	0,2324	0,2324	0,2324
	silná	1,09	0,77	0,68	0,59	0,5224	0,5422	0,4969	0,4969

V tab. č. 1 je prehľad poplatkov za ukončovanie volania v sieti spoločnosti Slovak Telekom, a.s. prichádzajúcich zo siete ostatných podnikov. Začiatkom júla 2008 Rada Európskej únie na úrovni ministrov financií členských štátov Európskej únie stanovila neodvolateľný prepočítavací koeficient medzi eurom a slovenskou korunou, tzv. konverzný kurz na úrovni 1 € = 30,1260 Sk a v súlade s predchádzajúcim rozhodnutím Rady, Slovenská republika sa dňom 01.01.2009 stala súčasťou eurozóny, ktorá používa spoločnú menu euro. V tab. č. 2 sú uvedené poplatky za ukončovanie volania kvôli vzájomnej porovnateľnosti aj v Sk a už platnej mene - v eurocentoch/min.

Tab. č. 2 *Výška poplatkov v sieti významného podniku – spoločnosti Slovak Telekom, a.s. v silnej prevádzke v Sk/min a eurocentoch/min*

	Referenčná ponuka			
	k 1.01.2009		k 1.01.2010	
	Ukončovanie volania Sk/min	Ukončovanie volania €-cent/min	Ukončovanie volania Sk/min	Ukončovanie volania €-cent/min
Miestna cena	0,2582	0,86	0,2582	0,86
Cena za jeden tranzit	0,3936	1,31	0,3858	1,28
Cena za dva tranzity	0,5422	1,73	0,4969	1,65

Ako ukazuje tab. č. 2 poplatky za ukončovanie volaní v sieti spoločnosti Slovak Telekom, a.s. sa za obdobie posledného roka mierne znížili – v priemere okolo 5 %. Od vydania prvej referenčnej ponuky na prepojenie siete spoločnosti Slovak Telekom, a.s. sa poplatky znížili výraznejšie, v priemere až o polovicu.

Výška poplatkov za ukončovanie volania v sieti spoločnosti Slovak Telekom, a.s. je rozdielna v závislosti od rozdelenia prevádzky na jednotlivé časové okná. Tieto sa v referenčnej ponuke spoločnosti Slovak Telekom, a.s. postupne menili a rozdelenie prevádzky spoločnosti Slovak Telekom, a.s. je v súčasnosti rozdelené do troch časových pásiem, ktoré je nasledovné

Silná: pracovné dni 7,00 - 18,59,59
 Stredná: víkendy 11,00 - 20,59,59
 Slabá: pracovné dni 19,00 - 6,59,59 a víkendy 21,00 - 10,59,59

Rozdelenie prevádzky ostatných podnikov je rozčlenené individuálne. Zmeny rozdelenia prevádzky neboli časté, niektoré podniky v sledovanom období zmenili jej rozdelenie, ale väčšina podnikov mala počas celého analyzovaného obdobia nezmenené časové rozdelenie prevádzky. Okrem toho sa väčšina podnikov pri ukončovaní volania zo siete spoločnosti Slovak Telekom, a.s. prispôsobila rozdeleniu prevádzky na tri časové pásma spoločnosti Slovak Telekom, a.s. Alternatívni operátori vzájomne medzi sebou rozdeľujú prevádzku len na dve časové pásma - na silnú a slabú prevádzku. Jediná spoločnosť Orange Slovensko, a.s. nerozlišuje prevádzku podľa časových okien.

Následne úrad zisťoval, aké sú prepojovacie poplatky (v eurocentoch za minútu) pri ukončovaní volania v sieti jednotlivých podnikov poskytujúcich službu ukončovania volania v pevnom mieste zo siete spoločnosti Slovak Telekom, a.s. Výška týchto poplatkov k 01.01.2010 je uvedená v tab. č. 3

Tab. č. 3 *Prepojovacie poplatky ostatných podnikov poskytujúcich službu ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom mieste účtované za ukončovanie volania zo siete významného podniku- spoločnosti Slovak Telekom, a.s. (v eurocentoch/min)*

<i>Silná prevádzka</i>	<i>Dial Telecom</i>	<i>Antik</i>	<i>GTS</i>	<i>Orange</i>	<i>Swan</i>	<i>ŽT</i>	<i>Trnavatel</i>	<i>UPC</i>	<i>Slovanet</i>
	1,13	1,31	1,18	1,69	1,18	1,18	1,18	1,18	1,18

Úroveň poplatkov ostatných podnikov bola dohodnutá individuálne na komerčnej báze. Väčšina alternatívnych operátorov (šesť podnikov) účtovala spoločnosti Slovak Telekom, a.s. za ukončovanie volania vo svojej sieti poplatky v rovnakej výške (1,18 €cent/min), pričom za ukončovanie volania v sieti spoločnosti Slovak Telekom, a.s. platili ostatní alternatívni operátori k 01.01.2010 poplatok 1,28 €cent/min v silnej prevádzke. V predchádzajúcom období bol tento rozdiel v poplatkoch podstatne vyšší. Alternatívni operátori v zásade veľmi neupravovali prepojovacie poplatky vzájomne medzi sebou vzhľadom na malý objem prevádzky a vzájomne porovnateľný objem ukončených volaní. Vzhľadom na to, že všetky uvedené podniky sú prepojené so sieťou spoločnosti Slovak Telekom, a.s., majú možnosť ukončovať volania v sieťach tretích strán prostredníctvom služby tranzitu volaní do sietí tretích strán poskytovanej spoločnosťou Slovak Telekom, a.s., a preto priame prepojenie medzi sieťami dvoch

alternatívnych operátorov má ekonomický význam vtedy, ak je cena zaň nižšia, ako cena za služby tranzitu volaní do sietí tretích strán poskytovaná spoločnosťou Slovak Telekom, a.s.

Tab. č. 4 Poplatky účtované medzi podnikmi poskytujúcimi službu ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom mieste pri ukončení volania v silnej prevádzke k 01.01.2008, 2009 a 2010 (v eurocentoch/min)

ukončovanie v sieti→		Antik	Dial Telecom	GTS	Orange	Swan	ŽSR-ŽT	Trnavatel	UPC Ba	Slovanet
ST	2008	1,327	1,14	1,144	2,29	1,15	1,43	1,14	1,14	1,31
	2009	1,31	1,13	1,13	1,99	1,13	1,18	1,14	1,14	1,13
	2010	1,31	1,13	1,13	1,69	1,18	1,18	1,18	1,18	1,18
Antik	2008		x	X	x	x	x	x	x	x
	2009	X								
	2010									
Dial Telecom	2008	X		2,656/1,66	2,29		2,71		2,32	3,32
	2009				1,99		2,71		1,66	3,32
	2010		X	2,656/1,66	1,69		2,71		1,20	1,20
GTS	2008	X	2,656/1,66		2,29	x	2,16	x	X	2,324
	2009			X	1,99		2,16		X	2,324
	2010		2,656/1,66		1,69		2,16		1,20**	2,324
Orange	2008	X	2,29	2,29		2,29	2,29	x	x	2,29
	2009		1,99	1,99	X	1,99	1,99			1,99
	2010		1,69	1,69		1,69	1,69			1,69
Swan	2008	X	x	x	2,29		X	x	x	3,32
	2009				1,99	X				3,32
	2010				1,69					3,32
ŽSR-ŽT	2008	X	2,71	2,16	2,29	x		x	x	2,16
	2009		2,71	2,16	1,99		X			2,16
	2010		2,71	2,16	1,69					2,16
Trnavatel	2008	X	x	x	x	x	X		x	x
	2009							X		
	2010									
UPC Ba	2008	X	2,32	X	x	x	X	x		x
	2009		1,66	X					X	
	2010		1,20	1,20**						
Slovanet	2008	X	3,32	2,324	2,29	3,32	2,16	x	x	
	2009		3,32	2,324	1,99	3,32	2,16			X
	2010		1,20	2,324	1,69	3,32	2,16			

*údaj je za spoločnosť eTel, ktorú odkúpila spoločnosť Dial Telecom, a.s.

**spoločnosť GTS Slovakia, a.s. podpísala zmluvu s UPC Broadband Slovakia, s.r.o.

Výška poplatkov účtovaná medzi všetkými podnikmi navzájom za ukončovanie volania v silnej prevádzke platná k 01.01.2008, 2009 a 2010 je uvedená v tabuľke č. 4. Výška poplatkov za ukončovanie volania v sieti alternatívnych operátorov doposiaľ nepodliehala cenovej regulácii, nakoľko po prvom kole analýzy bola len spoločnosť Slovak Telekom, a.s. určená za podnik s významným postavením na veľkoobchodnom trhu č. 2 a len tejto bola uložená povinnosť nákladovej orientácie cien.

Poplatky alternatívnych operátorov sú dohodnuté dvojstranne. Výška týchto poplatkov nie je teda regulovaná úradom, jej výška závisí od obchodnej dohody medzi jednotlivými podnikmi. Výška poplatkov je symetrická vždy len medzi dvomi alternatívnymi operátormi vzájomne (okrem poplatkov so spoločnosťou Slovak Telekom, a.s.). Výška poplatkov medzi alternatívnymi operátormi sa v zásade veľmi nemenila.

Výška ukončovacích poplatkov je určujúca pri stanovení maloobchodnej ceny, ktorú každý jednotlivý podnik účtuje svojim zákazníkom. Maloobchodná cena v sebe zahŕňa veľkoobchodné vstupné ceny, t.z. cenu za origináciu a termináciu volania, náklady na poskytovanie služby a primeraný zisk. Úrad pravidelne sleduje maloobchodné ceny a cenníky uverejňuje na svojej verejne dostupnej internetovej stránke. Za obdobie posledných dvoch rokov sa maloobchodné ceny výrazne nemenili. Väčšina podnikov účtuje rozdielne maloobchodné ceny pre bytových a nebytových zákazníkov. Len spoločnosť Orange Slovensko, a.s. ponúka pre svojich bytových a nebytových zákazníkov maloobchodné služby v inom členení (rovnaká cena do všetkých sprístupnených pevných sietí). Všetky maloobchodné ceny miestnych hovorov v silnej prevádzke pre bytových zákazníkov sa pohybovali v priemere okolo 6,4 eurocenta/min, priemer medzimestských hovorov sa pohyboval okolo 10,2 eurocentov/min. Priemerné maloobchodné ceny pre bytových zákazníkov v slabej prevádzke pre miestne hovory sa pohybovali okolo 5,4 eurocenta/min, pre medzimestské hovory okolo 6,1 eurocenta/min.

Súčasný stav na súvisiacom maloobchodnom trhu volaní do verejných telefónnych sietí v pevnom umiestnení je v plnom rozsahu ovplyvňovaný referenčnou ponukou spoločnosti Slovak Telekom, a.s.

Každý jednotlivý podnik poskytujúci služby ukončovania volania vo vlastnej sieti je poskytovateľom služby na veľkoobchodnom trhu č. 2. Každý si za ukončovanie volania vo svojej sieti účtuje poplatky v určitej výške, konkurencia v jeho sieti pri ukončovaní volania neexistuje. Každý jednotlivý podnik má 100 % trhovú podiel vo svojej vlastnej (individuálnej) verejnej telefónnej sieti a je preto podnikom s významným postavením na tomto relevantnom trhu.

Na základe posúdenia kritérií podľa § 16 ods. 4 zákona o elektronických komunikáciách, úrad dospel k týmto záverom:

1. Službu ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach poskytovanú na pevnom mieste pripojenia môže poskytovať výhradne iba ten podnik, do siete ktorého je pripojený volaný účastník. Každý podnik vo vzťahu k jeho veľkoobchodnej ponuke ukončovania volania v jeho vlastnej sieti má 100 % podiel na trhu a vzhľadom na nezastupiteľnosť tejto ponuky mu nemôže konkurovať na predmetnom relevantnom trhu žiaden iný podnik.
2. Každá individuálna sieť je unikátnou sieťou z pohľadu definície daného relevantného trhu.
3. Každá spoločnosť: spoločnosť Orange Slovensko, a.s., spoločnosť Slovak Telekom, a.s., spoločnosť Dial Telecom, a.s., spoločnosť Antik Telecom, s.r.o., spoločnosť GTS Slovakia, a.s., spoločnosť Slovanet, a.s., spoločnosť Swan, a.s., spoločnosť ŽSR-ŽT, o.z., spoločnosť Trnavatel, s.r.o. a spoločnosť UPC Broadband Slovakia, s.r.o. má 100 % trhovú podiel vo vlastnej sieti a je významným podnikom na veľkoobchodnom trhu č. 2.
4. Výraznými technologickými výhodami na území Slovenskej republiky disponujú dve spoločnosti a to spoločnosť Slovak Telekom, a.s. a Orange Slovensko, a.s., pričom obe majú takmer celoslovenské pokrytie.

5. Porovnaním vyjednávacej sily všetkých podnikov pôsobiacich na veľkoobchodnom trhu č. 2 vzhľadom na počet aktívnych pripojení v pevnom umiestnení, objemu ukončených volaní a dosiahnutých výnosov z týchto volaní vo verejnej telefónnej sieti na pevnom mieste úrad dospel k záveru, že spoločnosť Slovak Telekom, a.s. dosahovala k 31.12.2009
 - a) 93 % trhový podiel na celkovom počte aktívnych pripojení do siete v pevnom umiestnení,
 - b) 85 % trhový podiel na celkovom objeme ukončených volaní,
 - c) 85 % trhový podiel na výnosoch z celkových ukončených volaní.

Úrad do uvedených podielov zahrnul aj služby poskytované prostredníctvom GSM/UMTS siete spoločnosti Orange Slovensko, a.s., čo sa v analyzovanom období na pozícii spoločnosti Slovak Telekom, a.s. neprejavilo.

6. Existuje potenciálna konkurencia pri poskytovaní služieb vo verejnej telefónnej sieti.
7. Na veľkoobchodnom trhu č. 2 pôsobilo do konca roku 2009 10 podnikov.
8. Každý trh pre ukončovanie volaní v jednotlivej verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení je monopolným trhom bez tendencie smerovania k efektívnej súťaži, t. z. že ani jeden podnik nemôže a ani nikdy nebude môcť ukončovať volania v inej sieti ako vo svojej vlastnej sieti bez prepojenia so sieťou alebo viacerými sieťami iných podnikov.

Každý trh pre ukončovanie volaní v jednotlivej pevnej verejnej telefónnej sieti je monopolným trhom bez tendencie smerovania k efektívnej súťaži, t.z. že ani jeden podnik nemôže a ani nikdy nebude môcť ukončovať volania v inej sieti ako vo svojej vlastnej sieti bez prepojenia so sieťou alebo viacerými sieťami iných podnikov. Z výsledkov opakovanej analýzy veľkoobchodného trhu č.2 vyplynulo, že pozícia jednotlivých podnikov na súvisiacom maloobchodnom trhu verejnej telefónnej služby v pevnom mieste pripojenia je rozdielna a výraznú pozíciu má spoločnosť Slovak Telekom, a.s.

Ukončiť volanie môže len ten podnik, v ktorého sieti sa volané číslo nachádza. Z toho vyplýva, že každý podnik pôsobiaci na trhu ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach poskytovaných na pevnom mieste je podnikom s významným vplyvom.

Podmienky pre podnikanie musia byť primerané zistenému podielu jednotlivých podnikov v závislosti od ich pozície na veľkoobchodnom trhu č. 2. Úrad pri vyhodnotení kritéria vyjednávacia sila podnikov preukázateľne dospel k záveru, že existuje rozdiel medzi trhovou pozíciou spoločnosti Slovak Telekom, a.s. a trhovou pozíciou ostatných alternatívnych operátorov. Trhová pozícia spoločnosti Slovak Telekom, a.s. je neporovnateľne silnejšia v porovnaní s ostatnými alternatívnymi operátormi.

Na základe opakovanej analýzy úrad dospel k záveru, že spoločnosť Slovak Telekom, a.s. pri ukončovaní volania si výraznú pozíciu naďalej udržiava. Trhová pozícia ostatných alternatívnych operátorov (vzhľadom na podiel účastníckych pripojení, celkový objem ukončených volaní, ako aj výnosov z ukončených volaní) sa do konca roku 2009 mierne zvýšila, no napriek tomu je preukázateľne slabšia v porovnaní so spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. Alternatívni operátori naďalej uzatvárajú zmluvy o prepojení siete aj medzi sebou na komerčnej báze.

Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. začala od roku 2007 komerčne poskytovať optickú verejnú elektronickú komunikačnú sieť FTTH a začala poskytovať aj verejnú telefónnu službu, t.j. aj ukončovanie volania vo svojej optickej sieti. Od 01.07.2009 začala spoločnosť Orange Slovensko, a.s. poskytovať koncovým užívateľom hlasové služby rovnako v pevnom umiestnení aj prostredníctvom verejnej mobilnej elektronickej komunikačnej siete a to služby Domáca linka a Firemná linka.

Úrad vykonal analýzu zastupiteľnosti služieb z hľadiska ponuky a dopytu a dospel k záveru, že verejnú telefónnu službu na pevnom mieste pripojenia poskytovanú spoločnosťou Orange Slovensko, a.s. prostredníctvom verejnej mobilnej siete (pri dodržaní technických a technologických podmienok pre obmedzenie mobility koncového bodu) považuje za zastupiteľnú k verejnej telefónnej službe prostredníctvom pevnej verejnej telefónnej siete. To znamená, že služba ukončovania volania v GSM/UMTS sieti pri volaní na zákaznícke čísla služieb Domáca linka a Firemná linka patrí na veľkoobchodný trh ukončovania volania v pevnom mieste pripojenia v sieti spoločnosti Orange Slovensko, a.s., tak isto ako aj služba ukončovania volania prostredníctvom optickej siete pri volaní na zákaznícke čísla služby FiberTel.

Úrad v súlade s vecným vymedzením trhu zahrnul služby poskytované prostredníctvom Domácej linky a Firemnej linky do služieb poskytovaných na veľkoobchodnom trhu č. 2.

Pri vyhodnotení kritéria súčasný stav súťaže úrad poukázal na závislosť medzi veľkoobchodnými cenami za ukončovanie volania a maloobchodnými cenami. Táto závislosť však nie je priama a výšku maloobchodných cien výrazne ovplyvňuje situácia na maloobchodnom trhu, kde dochádza k poklesu počtu pevných pripojení. Rast maloobchodných cien by bol v neprospech koncového užívateľa a proces poklesu počtu pevných pripojení by ešte urýchlil.

Trhová pozícia spoločnosti Slovak Telekom, a.s. je neporovnateľne vyššia v porovnaní s ostatnými poskytovateľmi služby ukončovania volania v pevnom umiestnení a bez priamej cenovej regulácie tejto spoločnosti by mohla spoločnosť Slovak Telekom, a.s., ako aj alternatívni operátori, účtovať neprímerane vysoké ceny za ukončovanie volania, čo by sa v konečnom dôsledku prejavilo v neprospech koncového užívateľa.

Na základe opakovanej analýzy úrad dospel k záveru, že podľa § 16 ods. 3 zákona o elektronických komunikáciách všetky uvádzané spoločnosti majú na veľkoobchodnom trhu č. 2 taký vplyv a také postavenie, že nie sú vystavené efektívnej súťaži a ekonomický vplyv im v podstatnom rozsahu dovoľuje správať sa nezávisle od konkurentov a užívateľov. Každá spoločnosť je významným podnikom na veľkoobchodnom trhu ukončovania volania v pevnom mieste pripojenia vo svojej vlastnej verejnej telefónnej sieti, to znamená, že spoločnosť Orange Slovensko, a.s. je významným podnikom na trhu ukončovania volania v pevnom mieste pripojenia v sieti spoločnosti Orange Slovensko, a.s., spoločnosť Slovak Telekom, a.s. je významným podnikom na trhu ukončovania volania v pevnom mieste pripojenia v sieti spoločnosti Slovak Telekom, a.s., spoločnosť Antik Telecom, s.r.o. je významným podnikom na trhu ukončovania volania v pevnom mieste pripojenia v sieti spoločnosti Antik Telecom, s.r.o., spoločnosť Dial Telecom, a.s. je významným podnikom na trhu ukončovania volania v pevnom mieste pripojenia v sieti spoločnosti Dial Telecom, a.s., spoločnosť GTS Slovakia, a.s. je

významným podnikom na trhu ukončovania volania v pevnom mieste pripojenia v sieti spoločnosti GTS Slovakia, a.s., spoločnosť Slovanet, a.s. je významným podnikom na trhu ukončovania volania v pevnom mieste pripojenia v sieti spoločnosti Slovanet, a.s., spoločnosť Swan, a.s. je významným podnikom na trhu ukončovania volania v pevnom mieste pripojenia v sieti spoločnosti Swan, a.s., spoločnosť ŽSR-ŽT, o.z. je významným podnikom na trhu ukončovania volania v pevnom mieste pripojenia v sieti spoločnosti ŽSR-ŽT, o.z., spoločnosť Trnavatel, s.r.o. je významným podnikom na trhu ukončovania volania v pevnom mieste pripojenia v sieti spoločnosti Trnavatel, s.r.o. a spoločnosť UPC Broadband Slovakia, s.r.o. je významným podnikom na trhu ukončovania volania v pevnom mieste pripojenia v sieti spoločnosti UPC Broadband Slovakia, s.r.o.

Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. je významným podnikom na trhu ukončovania volania v pevnom mieste pripojenia vo verejnej telefónnej sieti spoločnosti Orange Slovensko, a.s. a úrad jej ukladá všetky povinnosti uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia.

Odôvodnenie uložených povinností:

Vzhľadom na preukázanú slabšiu trhovú pozíciu spoločnosti Orange Slovensko, a.s. na veľkoobchodnom trhu č. 2 v porovnaní so spoločnosťou Slovak Telekom, a.s., úrad jej neukladá povinnosti v takom rozsahu ako spoločnosti Slovak Telekom, a.s. Úrad ukladá spoločnosti Orange Slovensko, a.s. pri poskytovaní veľkoobchodných služieb ukončovania volania na pevnom mieste pripojenia vo svojej sieti povinnosť transparentnosti, nediskriminácie, prístupu k určitým sieťovým prostriedkom a cenovú reguláciu.

Povinnosť transparentnosti úrad ukladá z dôvodu zabezpečenia dostupnosti základných a podstatných informácií pre všetky podniky, ktoré majú záujem prepojiť svoju sieť s optickou a mobilnou telefónnou sieťou spoločnosti Orange Slovensko, a.s. za účelom ukončovania volania na pevnom mieste pripojenia.

Rozhodnutie úradu uložiť významnému podniku povinnosť zverejniť referenčnú ponuku vyplýva zo skutočnosti, že referenčná ponuka predstavuje transparentný návrh, ktorým je podnik s významným vplyvom ochotný byť viazaný v prípade uzavretia zmluvy o prepojení. Povinnosť zverejniť referenčnú ponuku teda jednak ochraňuje záujmy subjektov oprávnených z povinnosti transparentnosti a takisto prispieva k ochrane oprávnených záujmov podniku, ktorému je táto povinnosť uložená. V situácii, keď je na relevantnom trhu uložená povinnosť zverejňovať referenčnú ponuku iba jednému podniku, majú ostatné subjekty, vzhľadom na adhézny charakter takejto ponuky, iba možnosť prístupu k tejto ponuke. Tým sa fakticky zvyšuje vyjednávaciu silu tohto podniku, pretože akýkoľvek návrh iného podniku by znamenal zmenu jeho referenčnej ponuky. Ak má tento jediný podnik uloženú aj povinnosť nediskriminácie a v existujúcich zmluvách o prepojení už premietnutú povinnosť poskytnutia rovnakých podmienok, pôsobí proti autonómnemu prejavu vôle potenciálneho zmluvného partnera aj stabilita existujúcich záväzkov a ochrana práv z nich vyplývajúcich. Ak je však táto povinnosť uložená viacerým subjektom, potom transparentný prejav vôle, ktorým je referenčná ponuka, prakticky oslabuje vyjednávaciu silu pôvodne jediného povinného podniku v prospech podnikov, ktorým je táto povinnosť prvýkrát uložená. Tým úrad obmedzuje možnosť nezávislého správania jedného podniku a posilňuje možnosť autonómného správania iných subjektov a tým podporuje efektívnu súťaž na relevantnom trhu.

Podniky získajú na základe informácií z referenčnej ponuky prehľad nielen o podmienkach vstupu na trh, ale aj špecifické informácie (vrátane cien) významného podniku pri poskytovaní služieb na tomto trhu. Dostupnosť základných, podstatných a špecifických informácií pre všetky podniky poskytujúce elektronické komunikačné služby pozitívne ovplyvňuje ich možnosti pri poskytovaní služieb.

Z vyššie uvedeného dôvodu úrad ukladá spoločnosti Orange Slovensko, a.s. zverejniť najneskôr do 60 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia na svojej verejne dostupnej internetovej stránke referenčnú ponuku na prepojenie, ktorá bude obsahovať všetky špecifické informácie, najmä účtovné informácie, technické špecifikácie, vlastnosti siete, zmluvné podmienky dodávania a používania služby ukončovania volania, vrátane cien.

Úrad určí cenovým rozhodnutím výšku maximálnych cien za poskytnutie ukončovania volania v ich sieti, ktorú nebudú môcť významné podniky prekročiť. Ak významný podnik bude účtovať cenu za ukončenie volania presne vo výške maximálnej ceny uloženej cenovým rozhodnutím, je oprávnený takúto cenu zverejniť v referenčnej ponuke len odkazom na platné cenové rozhodnutie a nemusí zverejniť jej konkrétnu výšku.

Ak významný podnik plánuje zmeniť referenčnú ponuku na prepojenie, potom je povinný takýto návrh uverejniť na svojej verejne dostupnej internetovej stránke a predložiť ju úradu a to najneskôr 45 dní pred zamýšľanou realizáciou tejto zmeny. Túto lehotu úrad považuje za postačujúcu na vyjadrenie sa všetkých dotknutých strán, resp. podnikov. Ak zmena referenčnej ponuky vyplýva z cenového rozhodnutia úradu, je významný podnik povinný zverejniť zmenenú referenčnú ponuku najneskôr v deň účinnosti predmetného rozhodnutia. Úrad je oprávnený podľa § 18 ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách na uplatnenie povinností vyplývajúcich zo zákona o elektronických komunikáciách alebo povinností uložených rozhodnutím úradu podľa § 17 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách uložiť významnému podniku zmeny referenčnej ponuky. Podnik je v zmysle zákona o elektronických komunikáciách povinný predložiť úradu na zverejnenie upravenú referenčnú ponuku do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia vydaného úradom.

Úrad ukladá plnenie povinnosti transparentnosti každému podniku určenému za významný podnik na veľkoobchodnom trhu č. 2. Zverejňovanie špecifikovaných informácií významným podnikom umožní, aby podniky, ktoré majú záujem prepojiť svoju sieť s optickou a mobilnou telefónnou sieťou spoločnosti Orange Slovensko, a.s., za účelom ukončovania volania na pevnom mieste pripojenia, získali základné informácie o podmienkach poskytovania tejto služby spoločnosťou Orange Slovensko, a.s.

Dobrá informovanosť všetkých podnikov pôsobiacich na tomto trhu, v úzkej súčinnosti s povinnosťou nediskriminácie, pozitívne ovplyvní aj možnosti podnikania podnikov pri poskytovaní verejnej telefónnej služby v pevnom umiestnení.

Transparentnosť prepojenia je základným predpokladom pre zabezpečenie nediskriminácie prepojenia, ktorá je ďalšou z povinností uložených spoločnosti Orange Slovensko, a.s. Základným princípom nediskriminácie je, aby významný podnik uplatňoval voči iným podnikom porovnateľné podmienky za porovnateľných okolností a poskytoval informácie a služby iným podnikom za rovnakých podmienok a s rovnakou kvalitou, ako keby ich využíval pre vlastnú potrebu alebo ich poskytoval podniku v postavení ovládanej osoby alebo podniku, v ktorom má právo spolurozhodovať. Neuloženie povinnosti nediskriminácie by mohlo mať za následok možnosť uplatňovania diskriminačných podmienok s cieľom vylúčiť alebo obmedziť súťaž. Úrad zastáva názor, že veľkoobchodné ukončovanie volaní by mali podniky s významným postavením poskytovať tak fixným, ako aj mobilným operátorom za rovnakých podmienok,

vrátane ceny. Uloženie povinnosti transparentnosti a nediskriminácie je účinným nástrojom na zabezpečenie rovnakých podmienok pri poskytovaní tých istých veľkoobchodných služieb. Podľa zákona o elektronických komunikáciách je úrad tzv. sektorový regulátor a jeho úlohou je rozhodovať ex ante, t.j. povinnosťou úradu je určiť rámec a konkrétne pravidlá budúceho správania sa podnikateľov.

Rovnako úrad postupoval aj pri uložení povinnosti včas a za primeraných a objektívnych podmienok splniť odôvodnenú a opodstatnenú žiadosť o používanie určitých prvkov siete a pridružených prostriedkov a o prepojenie sietí podľa § 21 zákona o elektronických komunikáciách. Plnenie tejto povinnosti je základným predpokladom pre zriadenie úspešného prepojenia sietí, ktoré je kľúčové pre umožnenie pôsobenia ostatným podnikom na trhu poskytovania hlasových volaní do sietí v pevnom umiestnení. Túto povinnosť úrad považuje za dôležitú aj z dôvodu, aby spoločnosť Orange Slovensko, a.s. ako významný podnik, technicky umožnila ostatným podnikom, aby sa ich koncoví zákazníci dovolali na účastnícke čísla tých koncových zákazníkov spoločnosti Orange Slovensko, a.s., ktorí odoberajú verejnú telefónnu službu cez pevné pripojenie. Absencia tejto povinnosti by mohla dočasne či trvale úplne vylúčiť súťaž na súvisiacom maloobchodnom trhu poskytovaní verejnej telefónnej služby prostredníctvom verejnej telefónnej siete v pevnom umiestnení a spôsobiť škody nie len niektorým podnikom, ale hlavne koncovým užívateľom.

Úrad je podľa § 22 ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách oprávnený pri regulácii cien na účel podpory efektivity a súťaže a na zabezpečenie čo najväčšieho prospechu pre spotrebiteľov – koncových užívateľov- zohľadniť aj ceny na porovnateľných konkurenčných trhoch. Na základe vyššie uvedeného ustanovenia úrad pri cenovej regulácii na relevantnom trhu poskytovaní služby ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom umiestnení, konkrétne pri cenovej regulácii služby ukončovania volania na pevnom mieste pripojenia spoločnosti Orange Slovensko, a.s., môže zohľadniť cenu na porovnateľnom konkurenčnom trhu služby ukončovania volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom mieste pripojenia iného podniku, napr. spoločnosti Slovak Telekom, a.s.

Úrad ukladá spoločnosti Orange Slovensko, a.s. stanoviť cenu za veľkoobchodnú službu ukončovania volania v pevnom mieste pripojenia tak, aby táto cena neprekročila cenu za ukončovanie volania spoločnosti Slovak Telekom, a.s., ktorá bude cenovým rozhodnutím úradu určená v súlade s rozhodnutím úradu, ktorým sa určuje metóda kalkulácie cien za službu ukončovania volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom mieste pripojenia v sieti významného podniku a ktoré je v zmysle zákona o elektronických komunikáciách uverejnené vo Vestníku úradu.

Uloženie povinnosti cenovej regulácie spoločnosti Orange Slovensko, a.s. podľa § 22 zákona o elektronických komunikáciách tak, aby cena za službu ukončovania volaní, tejto spoločnosti ako aj ostatných významných podnikov, neprekročila cenu za ukončenie volania, ktorá bude určená najväčšej spoločnosti pôsobiacej na relevantnom trhu, spoločnosti Slovak Telekom, a.s., vychádza zo všeobecného princípu, že siete ostatných podnikov, ktoré boli budované v liberalizovanom prostredí sú najmenej rovnako efektívne. Výpočet pomocou modelu FL RAIC bottom-up modeluje náklady tzv. „efektívneho podniku“, čo predstavuje modelovanú hypotetickú štruktúru. V zmysle Odporúčania Komisie o regulačnom zaobchádzaní s prepojovacími poplatkami v pevných a mobilných telefónnych sieťach v EÚ zo 7. mája 2009 v záujme dosiahnutia cieľov a jednotného uplatňovania vo všetkých členských štátoch, by regulované poplatky za ukončovanie mali byť čo najskôr znížené na cenu nákladov efektívneho

podniku a národné regulačné orgány by mali zabezpečiť, aby ceny za ukončovanie volania dosiahli efektívnu, symetrickú úroveň. Cena vypočítaná modelom FL RAIC bottom-up je cenou „efektívneho podniku“ a predstavuje cenu efektívneho spôsobu ukončovania volania, a preto vypočítané maximálne ceny za službu ukončovania volania budú uplatňované všetkými významnými podnikmi na veľkoobchodnom trhu č. 2. Z toho vyplýva, že vypočítané ceny sú ceny maximálne, ktoré je významný podnik oprávnený účtovať za službu ukončovania volania vo svojej sieti v pevnom umiestení. Výška maximálnych cien bude pre významné podniky určená cenovým rozhodnutím úradu. Použitie tejto metodiky voči ostatným podnikom pôsobiacim na trhu vychádza zo všeobecného princípu, že siete ostatných podnikov, ktoré boli budované v liberalizovanom prostredí sú najmenej rovnako efektívne. Uvedené má za cieľ podporiť efektívnu súťaž na súvisiacich maloobchodných trhoch, čo bude mať prínos pre koncových užívateľov.

Úrad navrhuje uložiť povinnosť oddelenej evidencie podľa § 20 zákona o elektronických komunikáciách len spoločnosti Slovak Telekom, a.s., nie však ostatným významným podnikom a to z dôvodu, že len táto spoločnosť bude povinná vypočítat' ceny za ukončenie volania podľa vyššie uvedenej metódy. Úrad nechce nadmerne zaťažovať ostatné podniky so slabšou trhovou pozíciou a uloženie tejto povinnosti by bolo pre ostatné podniky neopodstatnené. Úrad teda zohľadnil v tomto prípade slabšiu trhovú pozíciu spoločnosti Orange Slovensko, a.s. a neuložil jej povinnosť viesť oddelenú evidenciu.

Úrad pri vyhodnocovaní kritéria súčasný stav súťaže zistil, že ceny za ukončovanie volania boli asymetrické a uzatvárané bilaterálne na komerčnej báze. Aby úrad zabezpečil rovnakú, symetrickú úroveň cien za službu ukončovania volania v pevnom mieste prepojenia, uložil všetkým ostatným významným podnikom so slabšou trhovou pozíciou na veľkoobchodnom trhu č. 2 (okrem spoločnosti Slovak Telekom, a.s.) stanoviť cenu tak, aby táto neprekročila cenu za ukončovanie volania, ktorá bude určená spoločnosti Slovak Telekom, a.s. Spoločnosť Slovak Telekom, a.s. bude povinná účtovať nákladovo orientované ceny za ukončovanie volania v pevnom mieste pripojenia tak, aby tieto ceny obsahovali iba náklady spojené s poskytovaním predmetnej služby a aby do týchto cien neboli započítané aj tie náklady, ktoré nesúvisia s poskytovaním predmetnej služby. Uvedené má za cieľ podporiť efektívnu súťaž na súvisiacich maloobchodných trhoch, čo bude mať prínos pre koncových užívateľov.

Všetky navrhované povinnosti vychádzajú zo zisteného stavu na veľkoobchodnom trhu č. 2, sú efektívne, primerané účelu a princípom regulácie, slúžia na podporu vnútorného trhu a podporujú záujmy koncových užívateľov. Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. bola na stretnutí organizovanom na pôde úradu pred oficiálnym ukončením analýzy informovaná o výsledku analýzy a o tom aké povinnosti má úrad v úmysle uložiť. Úrad ukladá tieto povinnosti podľa zákona o elektronických komunikáciách hlavne z dôvodu, aby na súvisiacom maloobchodnom trhu verejnej telefónnej služby v pevnom mieste pripojenia boli na trhu vytvorené podmienky pre vznik konkurenčného prostredia, na skutočnú podporu súťaže na tomto trhu a na vytvorenie priestoru na znižovanie maloobchodných cien. Uloženie povinností má za cieľ vytvorenie otvorenej a funkčnej súťaže na súvisiacom maloobchodnom trhu hlasových volaní na pevnom mieste pripojenia, vznik efektívnej konkurencie na týchto maloobchodných trhoch, ako aj potlačenie protisúťažného správania sa podnikov. Úrad pokladá uloženie týchto povinností za odôvodnené a primerané stavu súťaže na súvisiacom maloobchodnom trhu hlasových volaní na pevnom mieste pripojenia a na riešenie potenciálnych súťažných trhových problémov. Ide

o povinnosti, ktoré napĺňajú v súlade s regulačným rámcom účel ex ante regulácie a odrážajú skutočný stav na danom trhu. Uloženie všetkých povinností je v súlade so stavom súťaže na veľkoobchodnom trhu č. 2.

Úrad zverejnil dňa 15. februára 2010 na svojej verejne dostupnej internetovej stránke (<http://www.teleoff.gov.sk/data/files/6432.pdf>) výsledky analýzy veľkoobchodného trhu č. 2 a stanovil tridsaťdňovú lehotu na zaslanie písomných pripomienok k tejto analýze. Následne bola analýza doručená spoločnostiam: Orange Slovensko, a.s., Slovak Telekom, a.s., Dial Telecom, a.s., Antik Telecom, s.r.o., GTS Slovakia, a.s., Slovanet, a.s., Swan, a.s., ŽSR-ŽT, o.z., Trnavatel, s.r.o. a UPC Broadband Slovakia, s.r.o., ktoré boli v analýze navrhnuté za podnik s významným vplyvom na veľkoobchodnom trhu č. 2 vo svojej vlastnej sieti. Analýza bola podľa § 8 ods. 1 písm. b) zákona o elektronických komunikáciách doručená listom č. 164/14/2010 zo dňa 16.02.2010 aj Protimonopolnému úradu SR .

V stanovenej lehote boli úradu doručené stanoviská spoločností Orange Slovensko, a.s., Slovak Telekom, a.s., Antik Telecom, s.r.o., GTS Slovakia, a.s., Slovanet, a.s. a Protimonopolného úradu SR. Z celkového počtu 10 podnikov navrhnutých úradom za významný podnik na predmetnom trhu nezaslalo žiadne pripomienky k analýze 5 podnikov. Protimonopolný úrad SR vo svojom stanovisku uviedol, že k analýze veľkoobchodného trhu č. 2 vykonanej úradom nemá žiadne pripomienky. Žiadne iné stanovisko od iného subjektu v predmetnej veci nebolo úradu doručené.

Následne boli závery opakovanej analýzy veľkoobchodného trhu č. 2 spolu so všetkými predloženými stanoviskami, vrátane stanoviska úradu notifikované Európskej komisii.

Podľa § 10 ods. 3 zákona o elektronických komunikáciách bola Európskej komisii predložená:

1. doplnená analýza veľkoobchodného trhu č. 2,
2. všetky pripomienky jednotlivých spoločností k analýze,
3. vyjadrenie Protimonopolného úradu SR k analýze,
4. stanoviská úradu k pripomienkam všetkých spoločností k analýze.

Všetky vyššie uvedené stanoviská a dokumenty boli uverejnené na verejne dostupnej stránke Európskej komisie.

Stanovisko Európskej komisie:

Európska komisia listom zn. SG-Greffe (2010) D/12796 zo dňa 20.08.2010 na základe konzultačného procesu v rámci členských krajín EÚ zaslala k výsledkom analýzy stanovisko a k samotnému procesu a výsledkom analýzy nemala žiadne pripomienky. Spoločne s analýzou veľkoobchodného trhu č. 2 bol notifikovaný aj návrh metódy kalkulácie cien za službu ukončovania volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení v sieti významného podniku. Pripomienka Európskej komisie sa týkala návrhu metódy kalkulácie cien, konkrétne potreby primeranej regulácie cien.

Podľa § 10 ods. 4 zákona o elektronických komunikáciách úrad v čo najväčšej možnej miere zohľadní stanovisko Európskej komisie a národných regulačných orgánov. Úrad po posúdení stanovísk začne konanie alebo konzultácie ukončí.

Podľa § 17 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách, ak úrad na základe analýzy podľa § 16 zákona o elektronických komunikáciách zistí, že na príslušnom relevantnom trhu nie je efektívna súťaž, po skončení konzultácií podľa § 10 zákona o elektronických komunikáciách určí rozhodnutím významný podnik, a zároveň mu v tomto rozhodnutí uloží aspoň jednu povinnosť podľa § 18 až 24 a § 27 zákona o elektronických komunikáciách. Tieto povinnosti musia vychádzať zo zisteného stavu a musia byť oprávnené a primerané účelu a princípom regulácie, ktorými sú podpora efektívnej súťaže a rozvoj vnútorného trhu.

Podľa výsledkov opakovanej analýzy veľkoobchodného trhu č. 2 úrad dospel k záveru, že na vymedzenom veľkoobchodnom relevantnom trhu č. 2 nie je efektívna súťaž podľa ustanovenia § 16 ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách. V nadväznosti na ustanovenie § 17 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách úrad listom č. 653/14/2010 zo dňa 24.08.2010 oznámil spoločnosti Orange Slovensko, a.s., že na základe výsledkov opakovanej analýzy začína správne konanie vo veci určenia spoločnosti Orange Slovensko, a.s. za významný podnik podľa § 17 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách a uloženia povinností podľa § 18 až 22 zákona o elektronických komunikáciách na veľkoobchodnom trhu č. 2. Tým istým listom úrad podľa § 33 ods. 2 v spojení s § 32 a § 34 a ďalších správneho poriadku požiadal spoločnosť Orange Slovensko, a.s., ako účastníka správneho konania, aby sa k predmetu konania vyjadrila, navrhla dôkazy, prípadne ich doplnila. Toto oznámenie spoločnosť Orange Slovensko, a.s. prevzala dňa 26.08.2010 a na vyjadrenie jej úrad stanovil lehotu 7 dní od doručenia.

Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. zaslala listom zaevidovaným úradom pod č. 691/14/2010 zo dňa 06.09.2010 svoje vyjadrenie vo veci začatia správneho konania o určení významného podniku na relevantnom veľkoobchodného trhu č. 2 a uložení povinností s nasledovnými pripomienkami:

1. K analýze, definíciám a vymedzeniu relevantného trhu

Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. považuje závery úradu, že služby volania majúce charakteristiky verejnej telefónnej služby v pevnom mieste pripojenia poskytované prostredníctvom pevných sietí, prostredníctvom dátových sietí a aj prostredníctvom mobilných sietí sú zastupiteľné, a že verejná telefónna služba poskytovaná mobilným operátorom prostredníctvom optickej a mobilnej siete na pevnom mieste pripojenia je zastupiteľná k verejnej telefónnej službe prostredníctvom pevnej verejnej telefónnej siete, ale služby ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom umiestnení sú nezastupiteľné, za rozporné a zmätočné. Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. nerozumie, akú "hlasovú službu, ktorá je poskytovaná prostredníctvom siete Internet a nemá vlastnosti verejnej telefónnej služby" mal úrad na mysli.

Podľa názoru spoločnosti Orange Slovensko, a.s. úrad zavádza nový pojem, a to subtrh alebo podtrh. Podľa názoru spoločnosti Orange Slovensko, a.s. úrad tvrdí, že „spoločnosť Orange Slovensko, a.s. je významným podnikom na trhu ukončovania volaní v pevnom mieste pripojenia v sieti spoločnosti Orange Slovensko, a.s.“, ale v ktorej sieti už úrad neurčuje. Tvrdenie úradu, že ukončovanie volania v konkrétnom koncovom bode určenom špecifickou sieťovou adresou (konkrétne číslo) nepovažuje za zastupiteľné s ukončovaním volania v inom koncovom bode

siete, na inej špecifickej sieťovej adrese (iné číslo) nie je podľa spoločnosti Orange Slovensko, a.s. pravdivé a podľa jej názoru úrad nevychádza z dostatočne zisteného stavu vecí.

Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. nesúhlasí s tým, že úrad zamýšľa určiť za významný podnik všetky podniky, ktoré poskytujú také hlasové služby v pevnom umiestnení, ktoré spĺňajú charakteristiky verejnej telefónnej služby.

Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. ďalej podotýka, že z definície trhu nevyplýva, že volanie má byť ukončené vo vlastnej sieti, ale môže byť ukončené v ktorejkoľvek verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení. Podnik, ktorý poskytuje službu ukončenia volaní prostredníctvom technológie VoIP je schopný ju poskytnúť na cudzej sieti zákazníkovi s pripojením na internet.

Samotný úrad si, podľa názoru spoločnosti Orange Slovensko, a.s., v tvrdeniach o zastupiteľnosti služby odporuje tvrdením, že služba ukončovania volaní nie je zastupiteľná s inou službou prostredníctvom inej siete. V tom prípade by podľa spoločnosti Orange Slovensko, a.s. malo byť trhov 11, pretože služby poskytované spoločnosťou Orange Slovensko, a.s. v pevnom mieste, vrátane služby ukončovania volaní prostredníctvom optickej siete a prostredníctvom mobilnej siete sú technicky možné a sú vzájomne zastupiteľné.

Stanovisko úradu

Veľkoobchodný trh č. 2 je definovaný podľa rozhodnutia úradu zo dňa 28. januára 2004, ktorým sa určuje zoznam relevantných trhov v znení neskorších rozhodnutí ako aj Odporúčania Komisie o príslušných trhoch výrobkov a služieb v sektore elektronickej komunikácie umožňujúcich reguláciu ex ante v súlade so Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (2007/879/ES) zo dňa 17.12.2007 (ďalej len "revidované odporúčanie"), ako služba ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom umiestnení, ktorou je prenos volania smerovaného ku koncovému užívateľovi verejnej telefónnej služby na pevnom mieste pripojenia z bodu prepojenia medzi dvoma pevnými sieťami alebo medzi mobilnou a pevnou sieťou do koncového bodu pevnej verejnej telefónnej siete určeného špecifickou sieťovou adresou. Úrad sa pridržiaval aj Vysvetľujúceho memoranda k revidovanému odporúčaniu, v ktorom je vysvetlená podstata jednotlivých relevantných trhov. Úrad v analýze špecifikoval všetky služby, ktoré v zmysle definície považuje za služby spadajúce na predmetný relevantný trh.

V časti – vecné vymedzenie trhu sa úrad snažil čo najpodrobnejšie popísať, ako postupoval pri špecifikovaní služieb, ktoré považuje za služby patriace na predmetný veľkoobchodný trh. Analýzu veľkoobchodného trhu č. 2 zo dňa 15.02.2010 predloženú do národných konzultácií úrad spracoval na základe podkladov a informácií platných do konca roka 2009. V definícii veľkoobchodného trhu č. 2 je služba ukončovania volania definovaná ako prenos volania smerovaného ku koncovému užívateľovi verejnej telefónnej služby na pevnom mieste pripojenia, t.j. do koncového bodu siete, preto úrad takto špecifikoval všetky služby patriace na tento trh. Aj pre vyhodnotenie trhovej pozície jednotlivých podnikov na súvisiacom maloobchodnom trhu verejnej telefónnej služby žiadal od všetkých oslovených podnikov údaje vzťahujúce sa len k tomuto koncovému bodu verejnej telefónnej siete v pevnom umiestnení. Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. poskytuje služby ukončovania volania na pevnom mieste pripojenia aj prostredníctvom svojej optickej siete aj prostredníctvom svojej mobilnej siete, preto

zaslala úradu (v súlade s požiadavkou úradu) len informácie a údaje, ktoré sa týkali ukončovania volania na pevnom mieste pripojenia prostredníctvom týchto sietí. Pri vecnom vymedzení trhu preto úrad dospel k záveru, že neexistuje žiadna zastupiteľná služba k službe ukončenia volania v jednotlivých pevných verejných telefónnych sieťach v pevnom umiestnení ani na strane dopytu a ani na strane ponuky. Ďalej úrad pri skúmaní vzájomnej zastupiteľnosti medzi ukončovaním volaní v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom umiestnení navzájom vychádzal zo skutočnosti, že pre každého z poskytovateľov hlasových služieb na pevnom mieste pripojenia je nevyhnutné zabezpečiť dovolateľnosť svojich koncových účastníkov a neexistuje zastupiteľnosť medzi ukončovaním volaní v sieťach rôznych podnikov. Úrad dospel k záveru, že službu ukončenia volania v jednotlivej pevnej verejnej telefónnej sieti v pevnom mieste môže poskytovať výhradne ten podnik, v sieti ktorého je pripojený volaný účastník a neexistuje žiadna zastupiteľná služba k službe ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom umiestnení ani na strane dopytu ani na strane ponuky. Vzhľadom na toto vecné vymedzenie trhu boli vyhodnotené aj jednotlivé kritériá a závery analyzovaného veľkoobchodného trhu. V záverečnej časti analýzy predmetného trhu (analýza zo dňa 15.02.2010) úrad uviedol, že spoločnosť Orange Slovensko, a.s. začala od 01.07.2009 poskytovať koncovým zákazníkom hlasové služby rovnako v pevnom umiestnení aj prostredníctvom mobilnej verejnej elektronickej komunikačnej siete a to služby Domáca linka a Firemná linka. Pri vecnom vymedzení trhu úrad uviedol, že služba ukončenia volania môže byť poskytovaná aj prostredníctvom mobilných sietí a to len v takom prípade, ak je koncovému užívateľovi poskytovateľom služby zrušená alebo obmedzená mobilita služieb, napr. technickým alebo technologickým riešením koncového bodu alebo prístupovej siete (čiže sa nejedná o mobilnú telefónnu službu). Úrad tieto služby zahrnul do služieb poskytovaných na veľkoobchodnom trhu č. 2, údaje aktualizoval a analýza jednotlivých ukazovateľov bola vykonaná na základe už aktualizovaných údajov. Po ukončení národných konzultácií si úrad vyžiadal ďalšie informácie o službe Domáca linka a Firemná linka, lebo začiatkom apríla 2010 spoločnosť Orange Slovensko, a.s. zahájila vo všetkých masovokomunikačných prostriedkoch svoju kampaň na získanie nových zákazníkov a ponúkala im pre hlasové volania rovnaké služby, aké odoberajú zákazníci od spoločnosti Slovak Telekom, a.s., ale za polovičné ceny. Následne sa na pôde úradu so zástupcami spoločnosti Orange Slovensko, a.s. uskutočnilo rokovanie zamerané hlavne na prediskutovanie technického a technologického zabezpečenia pre obmedzenie mobility koncového bodu. Úrad následne využil aj možnosť predkonzultácií so zástupcami Európskej komisie.

Po posúdení záverov z rokovania uskutočneného so zástupcami spoločnosti Orange, Slovensko, a.s., ich písomného vyjadrenia a na základe stanoviska Európskej komisie, úrad pristúpil k doplneniu analýzy, konkrétne v časti - vecné vymedzenie veľkoobchodného trhu č. 2. Pôvodné vecné vymedzenie úrad ponechal v časti A./ a do časti B./ doplnil, že aj služby ukončovania volania v GSM/UMTS sieti spoločnosti Orange Slovensko, a.s. na zákaznícke čísla služieb Domáca linka a Firemná linka v pevnom umiestnení patria na veľkoobchodný trh č. 2. Pôvodné vecné vymedzenie v časti A./ úrad čiastočne doplnil so snahou o čo najlepšie vysvetlenie a zdôvodnenie, prečo je každý jednotlivý trh monopolným trhom. Kvôli názornejšiemu vysvetleniu v tejto časti úrad použil upresňujúci výraz – podtrh, resp. subtrh. Týmto úrad nechcel zaviesť ani nový pojem, ani spôsobiť zmätok. Z desiatich podnikov len spoločnosť Orange Slovensko, a.s. označila toto vysvetlenie ako „zmätok v označení trhov“. Podobne úrad postupoval aj pri príbuznom trhu – veľkoobchodnom trhu č. 9 – ukončenie volania vo verejnej mobilnej telefónnej sieti, na ktorom je spoločnosť Orange Slovensko, a.s. významným podnikom.

Do časti B./ vecného vymedzenia úrad doplnil, že služby ukončovania volania na pevnom mieste pripojenia poskytované mobilným operátorom prostredníctvom jeho verejnej mobilnej telefónnej siete zahrnul do veľkoobchodného trhu č. 2. Úrad je prekvapený vyjadrením spoločnosti Orange Slovensko, a.s. o tom, že trhov by malo byť 11, pretože aj na pracovnom stretnutí úrad vysvetlil, prečo sa zaujíma o podrobnosti poskytovania služby Domáca linka a Firemná linka a tiež požiadal zástupcov spoločnosti Orange Slovensko, a.s. o zdôvodnenie, akým spôsobom je pri službe Domáca linka a Firemná linka obmedzená mobilita koncového bodu, či je obmedzenie postačujúce a aké kontrolné mechanizmy pri porušení mobility koncového bodu spoločnosť Orange Slovensko, a.s. využíva. Pri analýze zastupiteľnosti služby ukončovania volania v pevnom mieste pripojenia úrad najskôr skúmal, či možno službu Domáca a Firemná linka poskytovanú cez mobilnú telefónnu sieť považovať za verejnú telefónnu službu v pevnom mieste pripojenia. Úrad vykonal analýzu zastupiteľnosti tak z hľadiska dopytu, ako aj z hľadiska ponuky so záverom, že verejnú telefónnu službu poskytovanú mobilným operátorom – spoločnosťou Orange Slovensko, a.s. prostredníctvom optickej a mobilnej siete na pevnom mieste pripojenia považuje za zastupiteľnú k verejnej telefónnej službe prostredníctvom pevnej verejnej telefónnej siete. Na základe tohto zistenia úrad dospel k záveru, že nie len služba ukončovania volania na zákaznícke čísla služieb FiberTel a Domáca linka/ Firemná linka poskytovaných prostredníctvom optickej siete, ale aj služby ukončovania volania na zákaznícke čísla služieb Domáca linka a Firemná linka poskytované prostredníctvom verejnej mobilnej telefónnej siete patria medzi služby, ktoré vyhovujú definícii služieb zahrnutých na veľkoobchodný trh č. 2. Samotná spoločnosť Orange Slovensko, a.s. vo svojom vyjadrení uviedla, že služby Domáca linka a Firemná linka poskytuje aj prostredníctvom mobilnej aj prostredníctvom optickej siete. Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. súčasne uviedla, že „je zrejmé, že služby poskytované spoločnosťou Orange Slovensko, a.s. v pevnom mieste vrátane služby ukončovania volaní prostredníctvom pevnej siete a prostredníctvom mobilnej siete sú technicky možné a sú vzájomne zastupiteľné.“

Úrad pri konštatovaní, že „hlasovú službu, ktorá je poskytovaná prostredníctvom siete Internet a nemá vlastnosti verejnej telefónnej služby nie je možné považovať za zastupiteľnú vzhľadom k tomu, že internetoví poskytovatelia pri poskytovaní hlasových služieb prostredníctvom siete Internet nemajú také práva a povinnosti ako poskytovatelia verejnej telefónnej služby a teda takéto volania nemajú tie isté vlastnosti ako má verejná telefónna služba“ mal na mysli to, že hlasová služba prostredníctvom siete Internet nie je verejnou telefónnou službou vtedy, ak:

- ide o služby ako napr. ako napr. Skype, ICQ...v analýze bolo uvedené, že takéto služby nie sú predmetom analýzy,
- obojsmerný prenos hlasu nie je zabezpečený v reálnom čase, vrátane modemovej a telefaxovej prevádzky,
- nie je zabezpečený bezplatný a nepretržitý prístup k tiesňovým volaniam,
- je obmedzený výber spojenia z jedného prepojovacieho bodu v sieti k iným prepojovacím bodom v domácej alebo zahraničnej elektronickej komunikačnej sieti pomocou koncového zariadenia (telefónny prístroj, telefaxový prístroj, modem),
- nie sú dodržané ďalšie ustanovenia zákona o elektronických komunikáciách pre poskytovanie verejnej telefónnej služby (napr. identifikácia a lokalizácia volajúceho na tiesňové čísla vrátane 112).

2. K identifikovaniu podnikov

Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. uvádza, že pri identifikácii podnikov je podstatnou skutočnosťou fakt, že úrad žiadne iné podniky, ako tie čo sú už prepojené so spoločnosťou Slovak Telekom neurčil za významné podniky a neuložil im rovnaké povinnosti.

Stanovisko úradu

V zmysle § 28 ods. 7 zákona o elektronických komunikáciách sú podniky povinné predložiť úradu v písomnej forme uzavretú zmluvu o prepojení sietí a jej zmeny. Úrad sa zaoberal každým takýmto podnikom, ktorý podľa informácií úradu má uzavretú zmluvu o prepojení sietí s iným podnikom poskytujúcim verejnú telefónnu službu na geografických číslach.

Úrad identifikoval na predmetnom trhu všetky podniky, ktoré v súlade s vecným vymedzením veľkoobchodného trhu spĺňajú podmienky pre zaradenie na veľkoobchodný trh č. 2 a musia byť zahrnuté do tohto trhu. Úrad určuje za významný podnik všetky podniky, ktoré poskytujú také hlasové služby v pevnom umiestnení, ktoré spĺňajú charakteristiky verejnej telefónnej služby, čiže v prípade poskytovania hlasových služieb prostredníctvom IP protokolu na geografických číslach (pri štandarde verejnej telefónnej služby) poskytovateľ kontroluje kvalitu služieb (QoS) poskytovaných cez IP sieť a umožňuje miestne, medzimestské a medzinárodné volania do pevných i mobilných sietí, teda poskytuje prístup do PSTN siete, čiže služba VoIP je manažovateľná - s riadenou kvalitou a musí umožniť podľa § 48 zákona o elektronických komunikáciách každému užívateľovi, ktorý o to požiada, ponechať si svoje telefónne číslo nezávisle od podniku poskytujúceho službu.

3. K záverom analýzy

Podľa názoru spoločnosti Orange Slovensko, a.s. službu ukončovania volania v jednotlivých verejných sieťach môže poskytovať ktorýkoľvek podnik, dokonca nielen národný. Spoločnosť tiež namietla, že vybudovanie alebo nadobudnutie IP siete objektívne možné je a prístup podniku k IP sieťam nie je nevyhnutnou podmienkou poskytovania hlasových služieb. Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. opakovane uvádza, že ktorýkoľvek podnik môže poskytovať služby ukončovania volania nielen vo vlastnej sieti, ale aj v cudzej sieti, a rovnako tak ktokoľvek v jeho sieti, pričom vo všetkých prípadoch ide o technologicky tú istú službu VoIP a na tomto spoločnosť Orange Slovensko, a.s. naďalej trvá.

Podľa názoru spoločnosti Orange Slovensko, a.s. sa úrad nevyjadril k podstatnej otázke, či služby ako Skype, SIP, ICQ, MSN, Yahoo považuje za substitučné.

Stanovisko úradu

Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. odmieta prijať základné vecné vymedzenie predmetného trhu, že každý trh pre ukončovanie volania v pevnom mieste pripojenia je samostatným (a teda monopolným) trhom. Odmieta prijať základnú definíciu veľkoobchodného trhu č. 2, podľa ktorej je základnou podmienkou pri poskytovaní služieb každého jednotlivého

podniku poskytujúceho služby vo verejnej telefónnej sieti v pevnom mieste pripojenia zabezpečiť dovolateľnosť na telefónne číslo každého svojho zákazníka. Každý podnik má určitý počet svojich zákazníkov a pre týchto vlastných zákazníkov sa snaží zabezpečiť také prepojenie s inými sieťami, aby sa práve k jeho zákazníkovi dovolal akýkoľvek iný zákazník.

Pokiaľ ide o námietku spoločnosti Orange Slovensko, a.s., či služby ako Skype, SIP, ICQ, MSN, Yahoo sú považované za substitučné, úrad opätovne uvádza, že tieto služby neboli predmetom analýzy práve z dôvodu, že nie sú zastupiteľné s verejnou telefónnou službou v pevnom umiestnení. Zaoberal sa len takými hlasovými službami v pevnom mieste pripojenia, ktoré spĺňajú charakteristiky verejnej telefónnej služby.

Úrad opätovne uvádza, že pri vecnom vymedzení veľkoobchodného trhu č. 2 vychádzal z definície trhu. Ide o poskytovanie služby ukončovania volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení na veľkoobchodnej úrovni, ktorá spočíva v prenose volania smerovaného ku koncovému užívateľovi verejnej telefónnej služby na pevnom mieste pripojenia z bodu prepojenia medzi dvoma pevnými sieťami alebo medzi pevnou a mobilnou sieťou do koncového bodu pevnej verejnej telefónnej siete určeného špecifickou sieťovou adresou. Pri tejto službe je dovolateľnosť konkrétneho koncového bodu konkrétnej siete obsahom samotného poskytnutia tejto služby, pretože dovolateľnosť, napríklad na bytového zákazníka pripojeného v jednej sieti, nemožno nahradiť dovolateľnosťou na iného bytového zákazníka pripojeného v inej sieti.

Pri poskytovaní predmetnej služby je vždy príslušné volanie ukončené v konkrétnom koncovom bode určenom špecifickou sieťovou adresou v konkrétnej verejnej telefónnej sieti a nie je ho možné z pohľadu zastupiteľnosti ukončiť v inom koncovom bode siete, v inej sieti, na inej špecifickej sieťovej adrese. Vzhľadom k tomu, že pre každého z poskytovateľov hlasových služieb je nevyhnutné zabezpečiť dovolateľnosť svojich koncových účastníkov na konkrétne číslo, neexistuje ani zastupiteľnosť medzi ukončovaním volaní v sieťach rôznych podnikov. Službu ukončovania volania v jednotlivej verejnej telefónnej sieti v pevnom mieste môže poskytovať výhradne ten podnik, v sieti ktorého je pripojený volaný účastník. Každý podnik, ktorý je prevádzkovateľom verejnej telefónnej siete v pevnom umiestnení, má pripojených vlastných koncových účastníkov, ktorí sú identifikovaní geografickými číslami a pre zabezpečenie dovolateľnosti na čísla vlastných účastníkov siete poskytuje iným podnikom ukončovanie hlasového volania vo svojej vlastnej sieti.

Pri ukončení volania ide o službu, ktorá má byť smerovaná do koncového bodu určeného špecifickou sieťovou adresou vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení. Podľa zákona o elektronických komunikáciách koncový bod siete je fyzickým bodom, v ktorom sa účastníkovi poskytuje pripojenie k verejnej telefónnej sieti a v prípade sietí zahŕňajúcich spájanie alebo smerovanie je tento bod určený špecifickou sieťovou adresou, ktorá sa môže vzťahovať na telefónne číslo účastníka a jeho technické špecifikácie. Koncový bod je teda podľa uvedeného nevyhnutne spojený s prítomnosťou účastníka. Existencia koncového bodu siete (ktorý je v praxi reprezentovaný koncovým účastníkom) je teda nevyhnutnou podmienkou realizácie služby ukončovania volania a predstavuje tak podklad pre samotné plnenie. V tejto rovine môžeme hovoriť o potenciálnej veľkosti trhu, nakoľko počet koncových bodov (účastníkov) vytvára potenciálne väčší priestor pre ukončovanie volania v danej sieti. Veľkosť relevantného trhu vo faktickej rovine možno vyjadriť súhrnom plnení spočívajúcich v ukončovaní volania podľa definície veľkoobchodného trhu č. 2. Vyhodnotením, resp. určením trhovej pozície jednotlivých

podnikov pôsobiacich na veľkoobchodnom trhu č. 2 sa úrad zaoberal preto, aby adekvátne k trhovej pozícii jednotlivých podnikov postupoval pri uložení povinností.

Úrad nepopiera vzájomnú zastupiteľnosť hlasových volaní (tých ktoré spĺňajú vlastnosti verejnej telefónnej služby v pevnom mieste pripojenia) prostredníctvom rôznych typov sietí na maloobchodnej úrovni, ale tvrdí, že na veľkoobchodnej úrovni neexistuje zastupiteľná služba ukončovania volania v konkrétnej individuálnej sieti v pevnom umiestení (veľkoobchodné ukončenie volania v jednej sieti nie je zastupiteľné s veľkoobchodným ukončením volania v inom koncovom bode siete, v inej sieti, na inej špecifickej sieťovej adrese).

Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. poskytuje predmetnú veľkoobchodnú službu za rovnakých podmienok tak na optickej ako aj na verejnej mobilnej telefónnej sieti. Takisto svojim koncovým zákazníkom poskytuje verejnú telefónnu službu v pevnom mieste pripojenia prostredníctvom optickej siete aj prostredníctvom verejnej mobilnej telefónnej siete za tých istých podmienok. Úrad zohľadnil princíp technologickej neutrality, a preto posudzoval tieto služby poskytované spoločnosťou Orange Slovensko, a.s. ako jednu službu, bez ohľadu na typ siete. Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. nie je významným podnikom na 2 trhoch – zvlášť na trhu ukončovania volania v pevnom mieste pripojenia prostredníctvom optickej siete a zvlášť na trhu ukončovania volania v pevnom mieste pripojenia prostredníctvom mobilnej siete. Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. je významným podnikom na jednom veľkoobchodnom trhu č. 2 - na trhu ukončovania volania v pevnom mieste pripojenia, ktoré spoločnosť Orange Slovensko, a.s. poskytuje prostredníctvom svojej optickej siete alebo prostredníctvom verejnej mobilnej telefónnej siete.

4. K návrhu povinností a ich odôvodneniu

Podľa názoru spoločnosti Orange Slovensko, a.s. je neefektívne, ak úrad pokladá za potrebné uložiť povinnosť transparentnosti a nediskriminácie všetkým podnikom, ktoré sú v analýze navrhnuté na určenie za významný podnik. Je zrejmé, že cieľom úradu je uloženie symetrických cien, pretože všetky podmienky, ktoré úrad uvádza v predmetnej vete boli zmluvne dohodnuté a splnené. Z tohto pohľadu je uloženie povinností transparentnosti a nediskriminácie zbytočné, neúčelné a najmä neodôvodnené.

Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. tiež nepokladá za vhodné uložiť povinnosť poskytnúť prístup k určitým sieťovým prostriedkom všetkým podnikom navrhovaným na určenie za významný podnik, pretože plnenie tejto povinnosti pokladá za základný predpoklad pre zriadenie úspešného prepojenia sietí a úrad ukladá túto povinnosť podnikom, ktoré sa práve prepojením so spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. stali významnými podnikmi, t.j. už prepojené sú.

Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. žiada pri uložení povinnosti stanoviť maximálne ceny, aby úrad v súlade s čl. 2 ods. 2 Ústavy SR („Štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon“), podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy SR („Výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou“) v spojení s § 3 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok) v znení neskorších predpisov („Správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi, sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať

plnenie ich povinností“) a podľa § 6 ods. 4 prvej vety zákona o elektronických komunikáciách („úrad je povinný všetky činnosti vykonávať a svoje rozhodnutia vydávať v súlade s princípmi efektívnosti, objektívnosti, transparentnosti, nediskriminácie, primeranosti a odôvodnenosti“) uviedol, z ktorého všeobecne záväzného ustanovenia vyplýva takáto povinnosť. Pri regulácii cien prístupu v zmysle § 22 zákona o elektronických komunikáciách je úrad v zmysle § 22 ods. 1 oprávnený uložiť podniku s významným postavením povinnosť stanoviť ceny jedine tak, aby tieto obsahovali iba náklady spojené s poskytovaním prístupu alebo prepojenia a aby do týchto cien neboli započítané aj tie náklady, ktoré nesúvisia s ich poskytovaním, podľa úradom určenej metódy kalkulácie cien, ktorá bude obsahovať druhy nákladov a pravidlá ich priradenia (a pre reguláciu služieb pre koncových užívateľov podľa § 23 zákona o elektronických komunikáciách musí byť splnená podmienka, že povinnosti uložené podľa § 18 až 22 a § 27 nezabezpečujú účel podľa § 1 zákona o elektronických komunikáciách, a doteraz tieto povinnosti spoločnosti Orange Slovensko, a.s. uložené neboli, a ani v návrhu analýzy s ich uložením úrad nepočíta). Žiadnu takúto povinnosť úrad spoločnosti Orange Slovensko, a.s. neukladá a inú, t.j. takú, ktorá nemá oporu v zákone, uložiť nemôže.

Podľa názoru spoločnosti Orange Slovensko, a.s. úrad doteraz neuviedol v súlade s dikciou ustanovenia § 22 zákona o elektronických komunikáciách, ako sa vysporiadal s faktom, že je oprávnený uložiť významnému podniku pri poskytovaní špecifických druhov prístupu alebo prepojenia na príslušných trhoch povinnosť stanoviť ceny len ak je splnená podmienka, že nedostatok efektívnej súťaže umožňuje významnému podniku požadovať neprimerané ceny.

Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. v závere uviedla, že nesúhlasí s vyjadrením úradu, že všetky povinnosti vychádzajú zo zisteného stavu na trhu, sú efektívne, primerané účelu, slúžia na podporu vnútorného trhu a podporujú záujmy koncových užívateľov. Podľa názoru spoločnosti Orange Slovensko, a.s. úrad žiadny súťažný problém neobjavil.

V záverečnej časti vyjadrenia spoločnosť Orange Slovensko, a.s. zhrnula všetky vyššie uvedené pripomienky a na základe toho žiadala, aby úrad neuložil spoločnosti Orange Slovensko, a.s. žiadnu z navrhovaných povinností z dôvodu ich nepotrebnosti, neefektívnosti, neprimeranosti a neodôvodniteľnosti.

Stanovisko úradu

Vzhľadom k tomu, že spoločnosť Orange Slovensko, a.s. nie je významným podnikom na 2 samostatných trhoch – zvlášť na trhu ukončovania volania v pevnom mieste pripojenia prostredníctvom optickej siete a zvlášť na trhu ukončovania volania v pevnom mieste pripojenia prostredníctvom mobilnej siete, všetky povinnosti, ktoré jej úrad týmto rozhodnutím ukladá, platia tak pre optickú, ako aj pre mobilnú telefónnu sieť.

Úrad sa nestotožňuje s názorom spoločnosti Orange Slovensko, a.s., že uloženie povinností transparentnosti a nediskriminácie je zbytočné, neúčelné a neodôvodnené. Ako úrad uviedol v zdôvodnení uložených povinností, povinnosť transparentnosti úrad ukladá z dôvodu zabezpečenia dostupnosti základných a podstatných informácií pre všetky podniky, ktoré majú záujem prepojiť svoju sieť so sieťou spoločnosti Orange Slovensko, a.s. za účelom ukončovania volaní cez pevné pripojenie. Referenčná ponuka predstavuje transparentný návrh, ktorým je významný podnik ochotný byť viazaný v prípade uzavretia zmluvy o prepojení. Uloženie

povinnosti zverejniť referenčnú ponuku teda na jednej strane ochraňuje záujmy subjektov oprávnených z povinnosti transparentnosti a na druhej strane prispieva aj k ochrane oprávnených záujmov podniku, ktorému je táto povinnosť uložená. V situácii, keď je na relevantnom trhu uložená povinnosť zverejňovať referenčnú ponuku iba jednému podniku, majú ostatné subjekty iba možnosť prístúpenia k tejto ponuke. Tým sa fakticky zvyšuje vyjednávací sila tohto podniku, pretože akýkoľvek návrh iného podniku by znamenal zmenu jeho referenčnej ponuky. Ak má tento jediný podnik uloženú aj povinnosť nediskriminácie a v existujúcich zmluvách o prepojení už premietnutú povinnosť poskytnutia rovnakých podmienok, pôsobí proti autonómnemu prejavu vôle potenciálneho zmluvného partnera aj stabilita existujúcich záväzkov a ochrana práv z nich vyplývajúcich. Úrad zdôrazňuje, že ak je táto povinnosť uložená viacerým subjektom, potom transparentný prejav vôle, ktorým je referenčná ponuka, prakticky oslabuje vyjednávaciu silu pôvodne jediného povinného podniku v prospech podnikov, ktorým je táto povinnosť prvýkrát uložená. Úrad v konečnom dôsledku teda obmedzuje možnosť nezávislého správania jedného podniku a posilňuje možnosť autonómneho správania iných subjektov a tým podporuje efektívnu súťaž na relevantnom trhu.

Všetky ostatné podniky získajú z referenčnej ponuky prehľad nielen o podmienkach vstupu na trh, ale aj špecifické informácie (vrátane cien) významného podniku pri poskytovaní služieb na tomto trhu. Dostupnosť základných, podstatných a špecifických informácií pre všetky podniky poskytujúce elektronické komunikačné služby pozitívne ovplyvňuje ich možnosti pri poskytovaní služieb.

Úrad ukladá plnenie povinnosti transparentnosti každému podniku určenému za významný podnik na veľkoobchodnom trhu č. 2. Zverejňovanie špecifikovaných informácií významným podnikom umožní, aby podniky, ktoré majú záujem prepojiť sa so sieťou spoločnosti Orange Slovensko, a.s. získali základné informácie o podmienkach poskytovania služby ukončovania volania v sieti spoločnosti Orange Slovensko, a.s. v pevnom umiestnení.

Úrad predpokladá, že len dobrá informovanosť všetkých podnikov pôsobiacich na tomto trhu v súčinnosti s povinnosťou nediskriminácie sa pozitívne prejaví v úrovni podnikania podnikov pri poskytovaní verejnej telefónnej služby v pevnom umiestnení. Uloženie povinnosti transparentnosti a nediskriminácie je účinným nástrojom na zabezpečenie rovnakých podmienok pri poskytovaní tých istých veľkoobchodných služieb.

Z uvedeného dôvodu úrad ukladá spoločnosti Orange Slovensko, a.s. povinnosť transparentnosti a nediskriminácie.

Rovnako úrad postupoval aj pri uložení povinnosti včas a za primeraných a objektívnych podmienok splniť odôvodnenú a opodstatnenú žiadosť o používanie určitých prvkov siete a pridružených prostriedkov a o prepojenie sietí podľa § 21 zákona o elektronických komunikáciách. Plnenie tejto povinnosti je základným predpokladom pre zriadenie úspešného prepojenia sietí, ktoré je kľúčové pre pôsobenie ostatných podnikov na trhu poskytovania hlasových volaní do sietí v pevnom umiestnení. Túto povinnosť úrad považuje za dôležitú aj z dôvodu, aby spoločnosť Orange Slovensko, a.s. ako významný podnik, technicky umožnila ostatným podnikom, aby sa ich koncoví zákazníci dovolali na účastnícke čísla tých koncových zákazníkov spoločnosti Orange Slovensko, a.s., ktorí odoberajú verejnú telefónnu službu cez pevné pripojenie. Absencia tejto povinnosti by mohla dočasne či trvale úplne vylúčiť súťaž na súvisiacom maloobchodnom trhu poskytovaní verejnej telefónnej služby prostredníctvom verejnej telefónnej siete v pevnom umiestnení a spôsobiť škody nie len niektorým podnikom, ale hlavne koncovým užívateľom.

Úrad je podľa § 22 ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách oprávnený pri regulácii cien na účel podpory efektivity a súťaže a na zabezpečenie čo najväčšieho prospechu pre spotrebiteľov – koncových užívateľov- zohľadniť aj ceny na porovnateľných konkurenčných trhoch. Na základe uvedeného ustanovenia úrad pri cenovej regulácii na relevantnom trhu poskytovaní služby ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom umiestnení, konkrétne pri cenovej regulácii služby ukončovania volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom mieste pripojenia spoločnosti Orange Slovensko, a.s., môže zohľadniť cenu na porovnateľnom konkurenčnom trhu služby ukončovania volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom mieste pripojenia iného podniku, napr. spoločnosti Slovak Telekom, a.s.

Úrad preto ukladá spoločnosti Orange Slovensko, a.s. stanoviť cenu za veľkoobchodnú službu ukončovania volania na pevnom mieste pripojenia vo svojej optickej a mobilnej telefónnej sieti tak, aby táto cena neprekročila cenu za ukončovanie volania spoločnosti Slovak Telekom, a.s., ktorá bude cenovým rozhodnutím úradu určená v súlade s rozhodnutím úradu, ktorým sa určuje metóda kalkulácie cien za službu ukončovania volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom mieste pripojenia v sieti významného podniku a ktoré je v zmysle zákona o elektronických komunikáciách uverejnené vo Vestníku úradu.

Uloženie povinnosti cenovej regulácie spoločnosti Orange Slovensko, a.s. podľa § 22 zákona o elektronických komunikáciách tak, aby cena za službu ukončovania volaní tejto spoločnosti neprekročila cenu za ukončenie volania, ktorá bude určená najväčšej spoločnosti - spoločnosti Slovak Telekom, a.s., vychádza zo všeobecného princípu, že siete ostatných podnikov, ktoré boli budované v liberalizovanom prostredí sú najmenej rovnako efektívne. Výpočet pomocou modelu FL RAIC bottom-up modeluje náklady tzv. „efektívneho podniku“, čo predstavuje modelovanú hypotetickú štruktúru. V zmysle Odporúčania Komisie o regulačnom zaobchádzaní s prepojovacími poplatkami v pevných a mobilných telefónnych sieťach v EÚ zo 7. mája 2009 v záujme dosiahnutia cieľov a jednotného uplatňovania vo všetkých členských štátoch by regulované poplatky za ukončovanie mali byť čo najskôr znížené na cenu nákladov efektívneho podniku a národné regulačné orgány by mali zabezpečiť, aby ceny za ukončovanie volania dosiahli efektívnu, symetrickú úroveň. Cena vypočítaná modelom FL RAIC bottom-up je cenou „efektívneho podniku“ a predstavuje cenu efektívneho spôsobu ukončovania volania, a preto vypočítané maximálne ceny za službu ukončovania volania budú uplatňované všetkými významnými podnikmi na veľkoobchodnom trhu č. 2. Z toho vyplýva, že vypočítané ceny sú ceny maximálne, ktoré je významný podnik oprávnený účtovať za službu ukončovania volania vo svojej sieti v pevnom umiestnení. Výška maximálnych cien bude pre významné podniky určená cenovým rozhodnutím úradu. Použitie tejto metodiky voči ostatným podnikom pôsobiacim na trhu vychádza zo všeobecného princípu, že siete ostatných podnikov, ktoré boli budované v liberalizovanom prostredí sú najmenej rovnako efektívne. Uvedené má za cieľ podporiť efektívnu súťaž na súvisiacich maloobchodných trhoch, čo bude mať prínos pre koncových užívateľov.

Úrad navrhuje uložiť povinnosť oddelenej evidencie podľa § 20 zákona o elektronických komunikáciách len spoločnosti Slovak Telekom, a.s., nie však ostatným významným podnikom a to z dôvodu, že len táto spoločnosť bude povinná vypočítat' ceny za ukončenie volania podľa vyššie uvedenej metódy. Úrad nechce nadmerne zaťažovať ostatné podniky so slabšou trhovou pozíciou a uloženie tejto povinnosti by bolo pre ostatné podniky neopodstatnené. Úrad teda zohľadnil v tomto prípade slabšiu trhovú pozíciu spoločnosti Orange Slovensko, a.s. a neuložil jej povinnosť viesť oddelenú evidenciu.

Úrad pri analýze veľkoobchodného trhu č. 2 zistil, že ceny za ukončovanie volania boli asymetrické a uzatvárané bilaterálne na komerčnej báze. Aby úrad zabezpečil rovnakú, symetrickú úroveň cien za službu ukončovania volania v pevnom mieste pripojenia, uložil všetkým ostatným významným podnikom so slabšou trhovou pozíciou na veľkoobchodnom trhu č. 2 (okrem spoločnosti Slovak Telekom, a.s.) stanoviť cenu tak, aby táto neprekročila cenu za ukončovanie volania, ktorá bude určená spoločnosti Slovak Telekom, a.s. Spoločnosť Slovak Telekom, a.s. bude povinná účtovať nákladovo orientované ceny za ukončovanie volania v pevnom mieste pripojenia tak, aby tieto ceny obsahovali iba náklady spojené s poskytovaním predmetnej služby a aby do týchto cien neboli započítané aj tie náklady, ktoré nesúvisia s poskytovaním predmetnej služby. Uvedené má za cieľ podporiť efektívnu súťaž na súvisiacich maloobchodných trhoch, čo bude mať prínos pre koncových užívateľov.

Všetky navrhované povinnosti vychádzajú zo zisteného stavu na veľkoobchodnom trhu č. 2, sú efektívne, primerané účelu a princípom regulácie, slúžia na podporu vnútorného trhu a podporujú záujmy koncových užívateľov. Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. bola na stretnutí organizovanom na pôde úradu pred oficiálnym ukončením analýzy informovaná o výsledku analýzy a o tom aké povinnosti má úrad v úmysle uložiť. Úrad ukladá tieto povinnosti podľa zákona o elektronických komunikáciách hlavne z dôvodu, aby na súvisiacom maloobchodnom trhu verejnej telefónnej služby v pevnom mieste pripojenia boli na trhu vytvorené podmienky pre vznik konkurenčného prostredia, na skutočnú podporu súťaže na tomto trhu a na vytvorenie priestoru na znižovanie maloobchodných cien. Uloženie povinností má za cieľ vytvorenie otvorenej a funkčnej súťaže na súvisiacom maloobchodnom trhu hlasových volaní na pevnom mieste pripojenia, vznik efektívnej konkurencie na týchto maloobchodných trhoch, ako aj potlačenie protisúťažného správania sa podnikov. Úrad pokladá uloženie týchto povinností za odôvodnené a primerané stavu súťaže na súvisiacom maloobchodnom trhu hlasových volaní na pevnom mieste pripojenia a na riešenie potenciálnych súťažných trhových problémov. Ide o povinnosti, ktoré napĺňajú v súlade s regulačným rámcom účel ex ante regulácie a odrážajú skutočný stav na danom trhu.

Z pohľadu rozsahu možností zohľadnenia ceny na porovnateľnom konkurenčnom trhu, úrad nie je limitovaný žiadnym zákonným obmedzením takéhoto rozsahu zohľadnenia a zákon o elektronických komunikáciách ponecháva mieru zohľadnenia na diskrečnej právomoci úradu.

Úrad aplikoval obdobne vysokú mieru zohľadnenia cien pri regulácii na porovnateľných konkurenčných trhoch na veľkoobchodnom trhu služby ukončenia volania v jednotlivých verejných mobilných telefónnych sieťach (ďalej len „veľkoobchodný trh č. 9“), kde v bode 2 písm. e) v druhostupňových rozhodnutiach č. 6/01/2010 zo dňa 14.01.2010 spoločnosti Telefónica O2 Slovakia, s.r.o., č. 07/01/2010 zo dňa 14.01.2010 spoločnosti T-Mobile Slovensko a č. 08/01/2010 zo dňa 15.01.2010 spoločnosti Orange Slovensko, a.s. uložil povinnosť podľa § 22 ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách a teda povinnosť regulácie cien len na základe zohľadnenia cien na porovnateľných konkurenčných trhoch bez toho aby spoločnosť Orange Slovensko, a.s. uložil povinnosť nákladovej orientácie podľa § 22 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách.

K analogickému postupu cenovej regulácie spoločnosť Orange Slovensko, a.s. v tomto prípade pripomienky nemala a voči samotnému rozhodnutiu ani nepodala opravný prostriedok v rámci správneho súdnictva. Návrh regulačných opatrení na veľkoobchodnom trhu č. 2 bol konzultovaný v rámci národných a aj nadnárodných konzultácií podľa § 10 zákona o elektronických komunikáciách a Európska komisia takisto nenamietala zohľadnenie ceny na

porovnateľnom konkurenčnom trhu ako nepripustný a nezákonný postup cenovej regulácie z hľadiska európskeho regulačného práva.

Vyššie uvedený a odôvodnený postup cenovej regulácie je v súlade so správnym poriadkom Slovenskej republiky ako aj s európskym regulačným právom.

Podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku úrad listom č. 714/14/2010 zo dňa 13.09.2010 zaslal spoločnosti Orange Slovensko, a.s. výzvu pred vydaním rozhodnutia (táto písomnosť bola podľa doručenky spoločnosti Orange Slovensko, a.s. doručená dňa 16.09.2010) a v prípade využitia možnosti vyjadrenia stanovil lehotu 7 pracovných dní od doručenia listu (podľa dátumu prevzatia najneskôr do 27.09.2010). Dňa 27.09.2010 spoločnosť Orange Slovensko, a.s. zaslala (list zaevidovaný úradom pod č. 763/14/10 zo dňa 27.09.2010) svoje vyjadrenie pred vydaním rozhodnutia, v ktorom navrhla, aby úrad neuložil spoločnosti Orange Slovensko, a.s. povinnosti:

- I. zverejniť referenčnú ponuku na prepojenie, ktorá musí obsahovať všetky špecifické informácie, najmä účtovné informácie, technické špecifikácie, vlastnosti siete, zmluvné podmienky dodávania a používania služby ukončenia volania vrátane cien za ukončenie volaní na svojej verejne dostupnej internetovej stránke najneskôr do 60 dní od právoplatnosti rozhodnutia o určení významného podniku a uložení povinností. Úrad je oprávnený na uplatnenie povinností vyplývajúcich zo zákona o elektronických komunikáciách uložiť významnému podniku zmeny referenčnej ponuky. Podnik je povinný predložiť úradu na zverejnenie upravenú referenčnú ponuku do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia vydaného úradom,
- II. zverejniť akýkoľvek návrh na zmenu zmluvných podmienok referenčnej ponuky na prepojenie, ktorý bude mať vplyv na podniky definované v § 4 ods. 8 zákona o elektronických komunikáciách najneskôr 45 dní pred zamýšľanou zmenou na svojej verejne dostupnej internetovej stránke a predložiť ju úradu,

nakoľko uvedené povinnosti spoločnosť Orange Slovensko, a.s. v rámci povinnosti transparentnosti prístupu podľa § 18 zákona o elektronických komunikáciách považuje za nadmieru zaťažujúce a neprimerané vzhľadom na postavenie spoločnosti Orange Slovensko, a.s. na trhu a stav súťaže na trhu, a ako dostačujúcu navrhla, aby úrad ponechal len povinnosť doplnenú nasledovne:

- III. na požiadanie iného podniku poskytujúceho verejnú sieť je povinný rokovať o prepojení sietí, a ak je to uskutočniteľné, na základe zmluvy prepojiť svoju sieť so sieťou žiadajúceho podniku a zverejniť do 45 dní odo dňa uzatvorenia zmluvy o prepojení na svojej verejne dostupnej internetovej stránke informácie z jednotlivých zmlúv o prepojení uzatvorených po dni právoplatnosti rozhodnutia o určení významného podniku a uložení povinností týkajúce sa prepojenia siete na službu ukončenia volania (vrátane účtovných informácií, technických špecifikácií, vlastností siete, zmluvných podmienok dodávania a používania služby ukončenia volania vrátane cien za ukončenie volania).

Stanovisko úradu:

Úrad uložil povinnosť transparentnosti tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Konečné rozhodnutie úradu, že aj významný podnik so slabšou trhovou pozíciou a teda aj spoločnosť Orange Slovensko, a.s. je povinná zverejniť referenčnú ponuku, vyplýva zo skutočnosti, že referenčná ponuka predstavuje transparentný návrh, ktorým je podnik s významným vplyvom ochotný byť viazaný v prípade uzavretia zmluvy o prepojení. Pre zabezpečenie povinnosti transparentnosti je potrebné, aby takýto návrh bol uverejnený pred uzavretím zmluvy o prepojení; uverejnenie iba obsahu už uzavretých zmlúv je len nástrojom na kontrolu plnenia povinnosti nediskriminácie. Povinnosť zverejniť referenčnú ponuku teda jednak ochraňuje záujmy subjektov oprávnených z povinnosti transparentnosti a takisto prispieva k ochrane oprávnených záujmov podniku, ktorému je táto povinnosť uložená. Ako je uvedené aj pri odôvodnení uložených povinností v časti odôvodnenie tohto rozhodnutia, v situácii, keď je na relevantnom trhu uložená povinnosť zverejňovať referenčnú ponuku iba jednému podniku, majú ostatné subjekty, vzhľadom na adhézny charakter takejto ponuky, iba možnosť pristúpenia k tejto ponuke. Tým sa fakticky zvyšuje vyjednávaciu silu tohto podniku, pretože akýkoľvek návrh iného podniku by znamenal zmenu jeho referenčnej ponuky. Ak má tento jediný podnik uloženú aj povinnosť nediskriminácie a v existujúcich zmluvách o prepojení už premietnutú povinnosť poskytnutia rovnakých podmienok, pôsobí proti autonómnemu prejavu vôle potenciálneho zmluvného partnera aj stabilita existujúcich záväzkov a ochrana práv z nich vyplývajúcich. Ak je však táto povinnosť uložená viacerým subjektom, potom transparentný prejav vôle, ktorým je referenčná ponuka, prakticky oslabuje vyjednávaciu silu pôvodne jediného povinného podniku v prospech podnikov, ktorým je táto povinnosť prvýkrát uložená. Tým úrad obmedzuje možnosť nezávislého správania jedného podniku a posilňuje možnosť autonómneho správania iných subjektov a tým podporuje efektívnu súťaž na relevantnom trhu.

Povinnosť zverejňovať referenčnú ponuku bola navrhnutá aj v pôvodnej analýze zo dňa 15. februára 2010 a aj v upravenej analýze zo dňa 23. júla 2010 a bola pripomienkovaná na národnej aj nadnárodnej úrovni v procese konzultácií.

Úrad na základe výsledkov analýzy, po zohľadnení stanovísk v rámci národných konzultácií, stanoviska Európskej komisie a národných regulačných orgánov, ako aj všetkých vyššie uvedených skutočností rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Ing. Jana Kopečná
riaditeľka odboru ekonomickej regulácie

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať rozklad do 15 dní odo dňa jeho doručenia na adresu:

Telekomunikačný úrad Slovenskej republiky

odbor ekonomickej regulácie

Továrenská 7

P.O. BOX 40

828 55 Bratislava 24

Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku a nadobudnutí jeho právoplatnosti.